Henki & elämä

Jyväskylän seurakunnan lehti 23.10.2015 • numero 16

Sukkasillaan Huhtasuolla

Ja sama suomeksi, kiitos

sivu 5

Riemua kuoleman äärellä

sivu 6–7

Kärsimys on myötätunnon ytimessä

sivu 8–9

Pääkirjoitus

Kuolema vaanii kireäpipoisia

Viikot ovat kuin päiviä. Kohta olen jo aikuinen. Näin tuskaili murheissaan 9-vuotias eräänä iltana ajan nopeaa kulumista. Vaikka toivoisin kovasti lapselleni kevyempiä ajatuksia, miten oikeassa hän onkaan. Yhä useammasta asiasta ja tapahtumasta on aikaa kymmenen tai kaksikymmentä vuotta, ylioppilaskirjoituksistakin kohta kolmekymmentä.

Viimeistään oven takana kolkutteleva viidenkympin rajapyykki on pakottanut ymmärtämään elämän rajallisuuden. Vuosia on enemmän takana kuin edessä. Tuttujen ihmisten, vanhojen työkavereiden ja sukulaisten kuolinuutisia ja hautajaiskutsuja tulee vastaan murheellisen usein.

Vanhenemiseen liittyy paljon luopumista. Rapistuva kroppa asettaa rajoitteensa, ja monenmoista joutuu jättämään itseään nuorempien tehtäväksi. Ensimmäisenä elämä on pakottanut luopumaan päätä pyörittävästä lystinpidosta - trampoliinilla tulee hetkessä huono olo, ja huvipuistolaitteidenkin sietokyky alkaa olla minimaalinen. Pieniä asioita, mutta toisaalta juuri niitä, jotka pitävät leikkimieltä yllä. Uskon nimittäin vahvasti siihen, että kun elämästä kadottaa huumorin, hassuttelun ja itselleen nauramisen taidon, peli alkaa olla menetetty.

Lähestyvän pyhäinpäivän nimissä tässä lehdessä on juttu meksikolaisesta kuolemakäsityksestä. Meksikossa kuolleiden päivä on iloinen juhla, jossa vainajia muistetaan äänekkäästi ja riehakkaasti. Yhdysvalloissa taas taloudelliset syyt ovat pakottaneet järjestämään historiallisilla hautausmailla tapahtumia, joilla kulttuurikohteiden kuluja peitetään. Hautausmailla on vietetty runoiltoja, katsottu Hitchcockin Psykoa keskellä yötä ja pidetty musiikkitapahtumia.

Pitäisikö meidän ottaa opiksi? Surun ohella yrittää iloita hetkistä, joita olemme läheistemme kanssa saaneet viettää. Yrittää hyväksyä se, että ei ole elämää ilman kuolemaa - ei vaikka kuinka niin haluaisimme. Pitäisikö meidän puhua kuolemasta enemmän ääneen hyssyttelyn sijaan? Uskaltaisimmeko nauraa kuoleman äärellä, tai edes hautausmaalla?

Ehkä kannattaisi. Naurun sanotaan pidentävän ikää, pinnan kireydestä saa vain kipeät leukaperät.

Marjo Rönnkvist
päätoimittaja

Henki & elämä

Kannen kuva: Huhtasuon alueseurakunnassa neulotaan sukkia ja lapasia alueen asukkaille. Diakoni Elina Vepsäläinen esittelee kuluvan syksyn satoa.

Kuva: Kaarina Heiskanen

Seurakuntatalolle aikaisintaan kahden vuoden kuluttua

PETRI KANANEN
teksti ja kuva

Keskusseurakuntatalon remontti voi valmistua aikaisintaan vuoden 2017 loppupuolella, jos kaikki liikkuvat palaset loksahtavat paikoilleen kohtuullisen ripeästi.

Suurin liikkuva palanen on tällä hetkellä kaavamuutos, jota kaupunki työstää. Kaavoittajan vaatimuksesta Vanhan pappilan ja Keskusseurakuntatalon tontit käsitellään samassa kaavamuutoksessa.

Tavoitteena on, että Vapaudenkadun varressa sijaitsevalle Vanhan pappilan alapihalle mahdutettaisiin kapearunkoinen asuintalo. Keskusseurakuntatalon tontista puolestaan lohkaistaisiin osa KOAS:n kerrostalolle. Jäljelle jäävälle osalle sijoittuisi Keskusseurakuntatalo.

Virallinen kaavamuutosprosessi vie noin vuoden, jos muutoksesta ei valiteta. Kaavamuutoksen jälkeen voidaan hankkeessa edetä varsinaisiin rakennustöihin. Kun rakentaminen kestää 12–15 kuukautta, niin seurakuntatalon remontti voisi valmistua aikaisintaan vuoden 2017 lopulla tai seuraavan vuoden alussa.

Kaavamuutosta odotellessa hankkeen suunnittelua jatketaan teknisillä luonnoksilla. Toteutussuunnittelu tehdään kaavamuutoksen vahvistumisen jälkeen.

Keskusseurakuntatalo on ollut viimeisen vuoden ajan vähäisellä käytöllä. Kirkkoherranvirasto on toiminut Tellervonkatu 5:ssä keväästä 2013 alkaen. Seurakunnan työntekijöitä on väistötiloissa myös Innovassa ja Cygnaeuksenkatu 8:ssä.

Keskusseurakuntatalon remontti voi valmistua aikaisintaa loppuvuodesta 2017. Jos kaavamuutoksesta valitetaan, niin aikataulu venyy.

Keskusseurakuntatalo on osittain suojeltu kohde. Remontissa rakennuksen runko säilyy, mutta muutoin rakennus joudutaan rakentamaan lähes uudelleen. Seurakuntasali jaetaan kahteen osaan salin pituussuunnassa. Toinen puolikas jää seurakuntasaliksi ja toinen jaetaan välipohja- ja seinärakentein toimistoiksi. Rakennukseen tulee tilat yhteensä noin 70 seurakunnan työntekijälle.

Tällä hetkellä ei ole vielä päätetty, onko seurakunta jatkossa rakennuksen omistaja vai vuokralainen. On mahdollista, että rakennus myydään, jos sopiva yhteistyökumppani ja -malli löytyy. Silloin seurakunta vuokraisi tilat käyttöönsä. Rakennustöiden alustava kustannusarvio on noin 8,5 miljoonaa euroa.

Tapetilla

Voi voi kun tuo #LapsiEiPuhu

KAARINA HEISKANEN teksti
PETRI KANANEN kuva

Syksyn kohu-uutinen – yksi monista – kertoi, että neuvoloissa tavataan kolmivuotiaita, jotka eivät puhu. Puheterapiaa tarvitsevat pienokaiset ovat somevanhempien lapsia. Äidit ja isät viettävät laatuaikaa kotona tietokoneiden ja älypuhelinten ääressä lastensa kuvia kaveripiirille jakaen: #rakkauspakkaus #syksy'n #lätäkkö'ssä. Samalla vanhemmat unohtavat opettaa piltille, että lehmä sanoo ammuu, hevonen ihahhaa ja kissa miau.

Huh mikä onni, että sosiaalista mediaa ei ollut vielä keksitty, kun meidän perheemme lapset olivat pieniä. Nippa nappa oli internet kotikoneissa. (Mistä muistankin, kuinka lähilapsi kirjoitteli tietokoneella ja kysyi viattomasti, montako tuntia on viikossa. Nmmmm... 168, vastasin. Näppiksen rapinaa ja seuraava kysymys: Äiti, mikä on siviilisääty? Havahduin kysymään, mitä ihmettä seiskavuotias puuhailee. Ilmoittautumislomaketta kuulemma täyttää. Hakee kioskille osa-aikaisiin töihin. Vastasi kysymykseen montako tuntia viikossa voisi tehdä.)

Ennen leikittiin sormilla, että Hämähämähäkki, kiipes langalle. Someajan sormileikit mallaavat hästägiä.

Jos olisin päässyt somettamaan lasten pienuusvuosina, en takaa, miten ajankäyttöni olisi lähtenyt lapasesta. Todennäköisesti olisin jakanut hervottomasti kuvia lapsista ja heidän piirroksistaan ja askartelutöistään ja rakentanut heille mainetta ja "mainetta". Äidin pikku mussukat.

Lasteni oppima kielikin olisi ollut omintakeista. Esimerkiksi perheenjäsenet olisivat olleet #HuonoÄiti, #MiesJokaMeilläAsuu, #Toukka ja #Hanipöö.

Ensimmäinen kokonainen lause olisi kuulunut HästägNaapuri.n hästägKoira hästägKakka'si hästägLeikkipuisto'on. HästägIhana-Kevät hästägIronia.

Ajassa

Riku Buchtille kirkko on paikka, joka muistuttaa totuudesta ja joka höykyttää omaa paatunutta mieltä. Kuokkalan kirkkoon saa tulla luottaen, että esimerkiksi seksuaalisen suuntautumisen vuoksi ei tuomita. Parannettavaa etsitään enemmän itsestä kuin muista, Bucht muistuttaa.

Riku Bucht on pappina pelaajavalmentaja

Kuokkalan aluekappalaiseksi valittu Riku Bucht harrastaa jalkapalloa ja futsalia. Kirkossa hän haluaa olla pelaajavalmentaja ja pelinrakentaja. Kuokkalan kolme parasta juttua ovat ihmiset, koulut ja Päijänne.

KAARINA HEISKANEN teksti
RIKU LUOMAA kuva

Kuka olet ja mistä tulet?
Olen 38-vuotias pappi ja perheenisä, lähtöisin Juankoskelta. Asumme Kinkomaalla. Valmistumisen (2002) jälkeen olen asunut Jyvässeudulla. Vuodesta 2004 lähtien olen toiminut nuoriso-, rippikoulu- ja lähetystyön pappina Kuokkalassa.

Miksi halusit papiksi?
Opiskelin hetken Tampereen teknillisessä korkeakoulussa ympäristötekniikkaa. Se ei tuntunut omalta, siellä ei mietitty, mitä varten opiskelemme ja olemme maailmassa. Joku professoreista sanoi, että ne, jotka haluavat parantaa maailmaa, ovat väärässä paikassa, sillä suurimmalla osalla työn tarkoitus on tehdä yrityksille voittoa. En halunnut elää niille päämäärille. Isosvuosista asti olen nähnyt, että seurakunnassa on toinen käsitys elämästä. Teologisessa koin olevani oikeassa paikassa. Nykyisin tiedän, että diplomi-insinöörin taitoja voisi myös käyttää oikeiden asioiden eteen. Opiskeluala ei määritä arvomaailmaa.

Kolme parasta Kuokkalassa?
Ihmiset. Kuokkala on ikärakenteeltaan nuori kaupunginosa, jossa vanhat evakkona sinne tulleet "alkuperäisasukkaat" ja monenlaisista taustoista tulevat nuoret luovat elämää täynnä olevan ilmapiirin. Koulut tekevät tärkeää työtä yhteisön rakentumiseksi Toivon, että se voi jatkua valtavalta kuulostavassa 1200 hengen yhtenäiskoulussa. Kristillinen opisto, Messi ja partiolippukunta Vetehiset täydentävät kasvatuskenttää meidän nuorisotyömme lisäksi.
Päijänne, joka paitsi on kaunis, rajaa Kuokkalan Kuokkalaksi.

Mitä asioita haluaisit muuttaa Kuokkalassa?
Kunnioitusta kaikkia kohtaan. Osalla menee tosi hyvin, osa on selviytymiskykyjen rajoilla. Ihmisarvo ei saa olla siitä kiinni. Kunnioitus on myös huomioimista, ei vain sitä, että annetaan yksityisyys.
Töitä ja lepoa. Moni kaipaa mielekästä työtä ja tekemistä. Toiset taas ovat pulassa, kun aika ja voimat ei riitä kaikkeen.
Päätöksenteko lähelle ihmisiä. Palvelujen keskittäminen ja lähipalveluiden karsiminen haittaavat usein eniten niitä, joilla on muutenkin haastavin asema.

Mitä asioita haluat pitää esillä kirkon toiminnassa?
Jeesus Nasaretilaistahan sitä pitää yrittää seurailla. Maailma ei ole taivas, vaikka täällä parhaan osan saaneet luulevat, että pärjäävät itse. Muut tietävät, että maailma tarvitsee armoa. Minulle on tärkeää, että jokainen saa olla oma itsensä, eivätkä muut vaadi muuttumaan toiseksi. Samalla muistamme, ettei kukaan ole pelkästään hyvä sellaisena kuin on, koska jokaiselta meistä puuttuu uskoa ja rakkautta.

Miten se näkyy Kuokkalassa?
Kuokkalan kirkossa on monenlaisia ihmisiä rakentamassa seurakuntaa. Kirkossa muistutamme että me emme elä maailmassa itseämme varten. Emme saa tyytyä olemaan kuluttajia ja oman edun tavoittelijoita.

Harrastat jalkapalloa ja futsalia. Mitä ne merkitsevät sinulle?
Olen varmaan siedettävämpi ihminen, kun pääsen välillä liikkumaan. Kentällä välillä suu käy jalkoja nopeammin, mutta sellaista mukavaa leikkiä se itselle on.

Jos seurakunta olisi jalkapallojoukkue, mitä paikkaa pelaisit?
Pelaajavalmentaja – pappina pitää yrittää koordinoida seurakunnan menoa, antaa peliohjeita koko joukkueelle ja samalla laittaa itsensä likoon. Tärkeää on, että joukkueella on suunnilleen yhteinen pyrkimys. Olen myös pelinrakentaja. Haluan haastaa ihmisiä näkemään maailman sellaisena kuin se on, ja rukoilemaan ja toimimaan asioiden paranemiseksi.

Mikä miestä naurattaa?
Tavallisen elämän tilanteet. Nuorisotyössä on saanut nauraa paljon, Kuokkalan nuoret ovat hauskoja. Jos tarkoituksella haluan hupautua, niin **Markus Kajon** jutut ovat hassuja. **Mika Waltarin** kirjat sekä naurattavat että herättävät ajatuksia. *Naurun tasapaino*, *Tie taivaaseen* ja *Ketonen&Myllyrinne* voittavat *Putouksen* ja *Possen*. Silti meillä Savossa tottui ajatukseen, että huonokin huumori on parempi kuin ei huumoria.

Olet körttö. Mitä ovat herännäisyyden parhaat puolet?
Rehellisyydessä, että usko ja Jumalan tahdon toteutuminen on meissä ihmisissä alkutekijöissään. Ei tarvitse teeskennellä olevansa parempi kuin on. Jokaisella on oikeus turvata Vapahtajaan. Kaikki ollaan armon varassa alusta loppuun asti.

Kirkollisveroprosentti säilyy ennallaan

Jyväskylän seurakunnan jäsenten maksama kirkollisveroprosentti säilyy nykyisellään. Maanantaina kokoontunut kirkkovaltuusto päätti, että veroprosentti on 1,45 myös vuonna 2016. Nykyisellä veroprosentilla seurakunnan kokonaistulos vuosina 2016-18 muodostuu taloussuunnitelman mukaan noin 0,8 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Summassa ei ole huomioitu investoinneista syntyviä kustannuksia.

Miten turvapaikanhakija vastaanotetaan

Lähetysseura on aloittanut Hyvää turvaa -koulutuksen turvapaikanhakijoita vastaanottaville seurakunnille. Koulutuskokonaisuus keskittyy globaalin pakolaisuuden syihin ja mittakaavaan, kulttuurien kohtaamiseen sekä hyviin käytäntöihin vaikeista olosuhteista tulevien ihmisten kohtaamisessa. Pakettiin sisältyy turvapaikanhakijoiden vastaanotto- ja majoitustoiminnassa tarvittavia perusvälineitä, kuten konfliktitietoisuutta sekä psykososiaalisen tuen perusteita.

Vuoden kristillistä kirjaa voi vielä äänestää

Ehdokkaat Vuoden kristilliseksi kirjaksi ovat **Elisa Antikaisen** runokirja *Mikä on ihminen*, **Paavo Kettusen** *Häpeästä hyväksyntään*, **Lauri Mäkisen** *Älykkäät kuin käärmeet, viattomat kuin kyyhkyset*, **Kimmo Oksasen** *Kasvonsa menettänyt mies*, **Juhani Rekolan** *Irlantilainen päiväkirja* ja **Jukka Sariolan** *Ystäväni Seija - kutsumuksena Afganistan*.

Kilpailun voittaja sekä yleisöäänestyksen voittaja julkistetaan Helsingin kirjamessujen yhteydessä järjestettävässä yleisötilaisuudessa 25.10.klo 10.30.

Kirjan valitsee tänä vuonna kansanedustaja **Jutta Urpilainen**. Yleisö voi äänestää suosikkiaan netissä osoitteessa www.vuodenkristillinenkirja.fi

Pekka Haavistolle SKR:n rauhanpalkinto

Suomen Kristillisen Rauhanliikkeen rauhanpalkinto 2015 annettiin **Pekka Haavistolle**. Haavisto toimii kansanedustajana ja ulkoasianministerin erityisedustajana rauhanvälityksessä.

Haaviston ura rauhantekijänä on pitkä ja monipuolinen. Hän on työskennellyt merkittävissä tehtävissä ympäristödiplomatian alalla. Hän on toiminut EU:n ja YK:n rauhanvälityksen johtotehtävissä Sudanissa ja ollut vuosien ajan keskeinen tekijä rauhandialogin ylläpitämisessä Eritrean kanssa.

Rauhanpalkinto luovutetiin Pekka Haavistolle torstaina.

Repeääkö temppelin esirippu kahtia?

Palokan kirkon remontti alkoi tammikuussa, ja nyt se alkaa olla loppusuoralla. Kirkon tilat saadaan koko laajuudessaan käyttöön marraskuun alussa.

HEIKKI IMPIÖ
teksti ja kuvat

Palokan kirkon remontissa kirkkosalin sakastin puoleiseen osaan asennettiin muutamia ikkunaelementtejä, jotka lisäävät valon määrää entisestään. Remontin kustannukset jäävät suunniteltua alhaisimmiksi.

Palokan alueseurakunnan työntekijät odottavat innolla kirkkonsa remontin valmistumista. Ovathan he alkuvuodesta lähtien joutuneet työskentelemään väistötiloissa, Jokelan pappilassa ja kirkon ahtaissa väliaikaistiloissa. Palokan aluekappalaisen **Seppo Hautalahden** mukaan työskenteleminen on näissä olosuhteissa ollut haastavaa. Kaikenlaiset rakennustyömaan äänet, porakoneen kirskunaa myöten ovat käyneet tutuiksi.

– Ihan aina ei ole helppoa olla töissä, välillä kun ei ole kuullut edes omia ajatuksiaan, Hautalahti kiteyttää.

Nyt urakka alkaa olla voiton puolella ja uudistetut tilat tuntuvat toimivilta. Kirkon alakerta on kokenut suurimman muodonmuutoksen. Tiloja on yhdistelty, ja vaikka sieltä löytyykin joitakin yksittäisiä työhuoneita, on lisää työpisteitä saatu avokonttorimaisilla ratkaisuilla.

– Kun Palokassa on noin kaksikymmentä työntekijää, on tärkeää, että työpisteitä on riittävästi. Sen saavuttamiseksi avokonttori oli ainoa järkevä vaihtoehto, Hautalahti täsmentää.

Kirkon alakerran yhteiset tilat on tarkoitettu ensisijaisesti lapsille ja nuorille. Seppo Hautalahden mielestä uudistetut tilat palvelevat entistä paremmin kouluikäisiä, vaikka jostakin jouduttiin luopumaan.

– Voi olla pettymys, että nyt on enää yksi biljardipöytä. Mutta ehkä yhdelläkin toimeen tullaan, Hautalahti sanoo.

Nuorisopuolen tilojen lisäksi alakerrasta löytyvät nyt diakonien työtilat vieretysten. Aiemmin ne sijaitsivat eri kerroksissa. Tämä on työntekijöiden mukaan tervetullut muutos. Aikaa säästyy varsinaisiin kohtaamisiin, kun ei tarvitse rampata hakemaan tavaroita kahden kerroksen välillä.

Ensimmäisessä kerroksessa muutokset ovat olleet vähäisempiä. Kirkkosali on säilynyt entisellään, mutta jonkin verran lisää valoa on saatu jo ennestään avaraan ja valoisaan tilaan. Sakastin puoleiseen osaan on lisätty muutamia ikkunaelementtejä, jotka lisäävät valon määrää. Uusien ikkunoiden kautta pääsee myös kurkistamaan työntekijöiden työhuoneisiin.

– Sekin on hyvä viesti, että emme tee työtä missään piilossa tai salassa, vaan olemme keskellä elämää ja työskentelemme seurakuntalaisia varten, Seppo Hautalahti painottaa.

Kirkkosalin ja kirkkotorin välille asennettu laskettava verho puolestaan mahdollistaa tilojen jakamisen kulloisenkin tarpeen mukaan.

– Voisi ajatella, että nyt meilläkin on mahdollista, että temppelin esirippu repeää kahtia ylhäältä alas, Hautalahti keventää *Raamatusta* tutulla lainauksella.

Kiinteistöpäällikkö Veikko Toivakka arvioi, että noin puolet Palokan kirkon tiloista on nyt remontoitu. Remontilla on tähdätty erityisesti ilmanlaadun parantamiseen. Sen mahdollistavat kaksi uutta ilmanvaihtokonetta, sekä uudet tilajärjestelyt ja erityinen viherseinä.

Remontti ei ole rajoittunut pelkästään sisätiloihin, pihapiiriinkin on tehty pieniä muutoksia. Sadevesiviemäröinti on liitetty kaupungin verkkoon. Aiemmin routinut parkkipaikka on saanut uudet rakennekerrokset ja routaeristeet. Yläpihan puolelle asennetut graniittipylväät kantavat myös paremmin autojen painon. Myös pappilan suuntaan lähteviä käytäviä on kunnostettu.

Haasteellisimmat yksityiskohdat remontissa ovat Toivakan mukaan liittyneet juuri kirkkosalin ja kirkkotorin väliseen laskosverhorakenteeseen. Sen asentaminen on vaatinut monenlaista yhteensovittamista.

Vaativinta on kuitenkin ollut 70-luvun rakennuksen rakenteiden tiivistäminen ja uudistaminen. Niiden on täytettävä tämän päivän terveellisyys- ja turvallisuusvaatimukset.

Koko hankkeen kustannusarvio oli noin kaksi miljoonaa euroa.

– Toteutuvat kustannukset kalustohankintoineen tulevat jäämään jonkin verran tämän tason alapuolelle, Toivakka arvioi.

Remontilla on ollut myös työllistävä vaikutus. Kulloinenkin työntekijävahvuus on vaihdellut eri työvaiheista riippuen. Enimmillään työmaalla on työskennellyt 10–15 henkilöä.

Hengissä

Suolahippusen sunnuntai

Jeesus sanoo:
"Te olette maan suola. Mutta jos suola menettää makunsa, millä se saadaan suolaiseksi? Ei se kelpaa enää mihinkään: se heitetään menemään, ja ihmiset tallaavat sen jalkoihinsa.
Te olette maailman valo. Ei kaupunki voi pysyä kätkössä, jos se on ylhäällä vuorella. Eikä lamppua, kun se sytytetään, panna vakan alle, vaan lampunjalkaan. Siitä sen valo loistaa kaikille huoneessa oleville. Näin loistakoon teidänkin valonne ihmisille, jotta he näkisivät teidän hyvät tekonne ja ylistäisivät Isäänne, joka on taivaissa."

22. sunnuntai helluntaista omistetaan uskonpuhdistukselle. Sunnuntain tekstit liittyvät läheisesti uskonpuhdistuksen keskeiseen sisältöön. Jumala ei unohda kansaansa, vaan antaa kirkolle uudistumisen aikoja ja niitä ihmisiä, jotka auttavat meitä palaamaan kristillisen uskomme perusteisiin, Raamattuun ja sen julistamaan uskonvanhurskauteen.

Palokan kirkossa vietetään perhemessua, jolla on nimikin: Kellonkääntömessu. Miten teema näkyy kirkossa? Onko kirkkoon tulijoilla kellot mukana?
Kirkkoon tulijat ovat toivottavasti kääntäneet jo kellonsa – näin he ovat saaneet aamuun tunnin lisäaikaa. Lapsiperheilläkin on siis parempi mahdollisuus ehtiä kirkkoon kellonkääntösunnuntaina. Toivottavasti teema näkyy kirkossa runsaana osanottona!

Päivä on omistettu uskonpuhdistukselle. Millaista uudistumista toivot aikaamme, kirkkoomme ja kotimaahamme?
Uskonpuhdistuksessa oli pitkälti kysymys turhan sälän karsimisesta ja keskittymisestä olennaiseen. Tällaista uudistumista tarvitaan jatkuvasti, erityisesti nyt, kun uudenlaiset haasteet ovat esimerkiksi pakolaistulvan myötä kohdanneet meidät. On hyvä miettiä kaikilla osa-alueilla, mitä ylimääräistä elämäämme on kertynyt: mistä voimme luopua, mitä voimme jakaa.

Mitä itse pidät uskonpuhdistuksen eli reformaation parhaana lahjana?
Paras lahja on Kristuksen ansion kirkastuminen omien tekojen sijaan. Pelastuminen yksin armosta, Kristuksen tähden, on uskonpuhdistuksen kirkkain helmi ja suurin aarre.

Jumala antaa kirkolle uudistumisen aikoja. Mistä voi tietää, milloin on aika uudistua?
Kirkossa törmää usein lauseeseen: "Näin meillä on aina ennenkin tehty." Siihen olisi helppo tuudittautua niin käytännön kuin opetuksenkin tasolla. Olisi helpompi perustaa puheetkin siihen, mitä edellinen saarnaaja on sanonut, kuin selvittää itse asioita. Uskonpuhdistuksen tulisi kuitenkin olla jatkuvaa: aina on tarpeen palata Jumalan sanan ääreen ja tutkia, perustuuko opetus *Raamattuun* vai onko siihen tullut ylimääräistä sälää. Uudistumisen aika on siis aina.

Miten uskonpuhdistus ja uudistus näkyisi perheissä, lasten elämässä?
Lapsiperheissä olennaiseen keskittyminen on erityisen tärkeää: armo ja anteeksiantamus ovat paljon enemmän kuin tiski- ja pyykkivuoret. Uudistuksen voi aloittaa vaikkapa tulemalla kirkkoon hyvän sanoman ääreen. Anteeksiantamuksen evankeliumin voimalla on hyvä jatkaa arkiviikkoon niin lasten kuin aikuistenkin.

Jeesus varoittaa siitä, että suola käy mauttomaksi. Mistä tietää, että niin on käynyt?
Huomaakohan sitä itse? Suola tulee mauttomaksi, kun siihen sekoittuu aineksia, jotka siihen eivät kuulu. Uskonpuhdistuksen hengen mukaisesti voisi ajatella, että jos pelastukselle alkaakin tulla ehtoja, ihmistekoja, Kristuksen täydellisen ansion sijaan, silloin on suola käynyt mauttomaksi. Sellaisesta tilanteesta herättää ainoastaan Jumalan sana, joka vakuuttaa kaikkien syntien anteeksiantamusta yksin armosta.

Voiko suolaa olla liikaa?
Joskus kuulee toivottavan lisää suolaa saarnoihin. Tarkoitetaanko tällä, että lakia pitäisi saarnata enemmän? Sielu elää evankeliumista, ja jos kristittyjä yritetään painaa matalaksi erilaisilla vaatimuksilla, on silloin kyllä suolaa liian paljon. Liiasta suolasta tulee vain jano.

Miksi muiden pitäisi nähdä hyvät tekomme?
Hyvät teot eivät kerro meistä itsestämme, vaan hyvästä ja rakastavasta Jumalasta. Kaikki se hyvä, mitä ympärillemme levitämme, on Jumalan rakkauden aikaansaamaa.

Voimme olla "Kristuksen kirjeinä maailmalle", ja välittää elämällämme evankeliumia.

Uskonpuhdistuksen päivä, 22. sunnuntai helluntaista
Palokan kirkon perhekirkossa saarnaa Ulla Palola. Messu alkaa klo 10.

Armoa, mikä on diakoni?

Määritelmät ja termit helpottavat elämää. Ainakin silloin, kun keskustelijat tietävät niiden sisällön. Kun sanojen merkitystä ei tunneta, puhutaan eri kieltä.

PETRI KANANEN
teksti ja kuvat

Eija Hänninen

Tatu Laamanen

Hannu Kemppainen

Hanna Ranto

Henna Hirvi

Risto Pappinen

Iiris Mikkonen

Kyllikki Kovanen

Puhutaanko kirkossa ja seurakunnissa käsittämätöntä mongerrusta? Sehän selviää vain kysymällä kaupunkilaisilta. *Henki & elämä* tiedusteli kaupungilla kahdeksalta sattumalta vastaan tulleelta ihmiseltä, miten he ymmärtävät sanat messu, alueseurakunta, lähetystyö, erityisnuorisotyö, diakoni, kappalainen, kolumbaario ja armo.

Messu on jumalanpalvelus, jossa jaetaan ehtoollinen. Sanajumalanpalveluksessa ei ehtoollista saa. Kyselyssä puolet tiesi messun jumalanpalvelukseksi. Lisäksi kolme osasi liittää messun jonkinlaiseksi kirkossa tapahtuvaksi toiminnaksi: kirkonmenoiksi, toimituksiksi tai juhlajutuksi. Helsingin messukeskus sai yhden äänen.

– Yhdistän messun katolilaiseen kirkkoon, en niinkään luterilaiseen. Jotenkin vierastan, jos jumalanpalvelusilmoituksessa lukee, että messu. Se ei kyllä kutsu minua, **Eija Hänninen** sanoo.

Alueseurakunta on seurakunnan melko itsenäinen osa. Jyväskylän seurakunnassa on yhdeksän alueseurakuntaa. Kuusi vastaajaa tiesi alueseurakunnan jonkin suuremman kokonaisuuden jaetuksi osaksi.

> Yhdistän messun katoliseen kirkkoon.

– Alueseurakunta on pienempi seurakunta jossakin hiippakunnassa, **Tatu Laamanen** arvaa.

Lähetystyö on oman uskonnon viemistä joko uskonnottomille tai toista uskoa edustaville. Kuuden vastaajan vastaus liippasi aika läheltä oikeaa. Vastauksissa nousi myös esille, että lähetystyö suuntautuu yleensä kehitysmaihin, ja se pitää sisällään koulutusta ja sosiaalista työtä.

– Lähetystyö on kristillisen kirkon tekemää käännytystyötä kaukokohteessa, **Hannu Kemppainen** muotoilee

Erityisnuorisotyö yhdistää seurakunnassa kasvatuksen ja kristillisen auttamisen. Apua annetaan erityistä tukea tarvitseville. Seitsemällä kahdeksasta vastaajasta oli aika hyvä haju määritelmästä. Vastauksissa korostettiin, että erityisnuoret voivat käyttää huumeita, olla ongelmanuoria tai vammaisia.

– Jos perinteinen nuorisotyö on seurakuntanuorten kanssa toimimista, niin erityisnuorisotyö kohdistuu ehkä ei niin hyvässä asemassa oleviin nuoriin, **Hanna Ranto** määrittelee.

Diakoni on seurakunnissa köyhien ja sairaiden auttaja. Viisi kahdeksasta tiesi, että diakonit asioivat yleensä vähäosaisten tai muissa ongelmissa olevien kanssa. Lisäksi heidän tiedettiin suuntautuneen sosiaaliseen työhön. Yksi vastaajista arveli diakonin liittyvän syöpään.

> Lähetystyö on kristillisen kirkon tekemää käännytystyötä.

– Sinne voidaan mennä juttelemaan asioista, jos on tapahtunut jotakin pahaa, **Henna Hirvi** tietää.

Kappalainen on pappi, jota ei voida noin vain ilman kysymistä siirtää työskentelemään vaikka Jyväskylästä Rovaniemelle. Puolella vastaajista ei ollut hajuakaan, mikä kappalainen voisi olla.

– Kappalainen on apupappi, **Risto Pappinen** vastaa.

Kolumbaario eli uurnaholvi on tuhkauurnien säilytystila. Vastaajista vain yksi arveli kolumbaarion liittyvän jotenkin tuhkahautaamiseen. Muilla ei ollut asiasta mitään käsitystä.

– Kolumbaario. En tiedä – messun osa ehkä, **Iiris Mikkonen** veikkaa.

Armo on kristillisessä mielessä syntien anteeksiantamista tai muuta hyvyyttä. Kristinuskon mukaan Jumala antaa ihmiselle armon. Viidellä vastaajalla armoa pyydetään nimenomaan Jumalalta. Pari vastaajaa herkistyi armoa miettiessään kyyneliin.

– Iltarukouksessa armoa pyydetään, **Kyllikki Kovanen** kertoo.

Katso video osoitteessa youtube.com/henkielama

Kolumni

Miten syyllistäisin tänään itseäni?

Legendaarisessa Finanssi-pelissä kaikki ovat alussa samalla viivalla. Muutaman heittokierroksen jälkeen raha alkaa virrata rahan luo. Vaikka lähes kaikkien pelaajien varallisuus lisääntyy hieman, konkurssi kolkuttaa arvaamatta ensimmäisen olkapäälle. Todellisuus on kuitenkin peliä ihmeellisempää: joillakin on jo syntyessään ympärillä rakkautta ja omaisuutta, mutta toisilla kelvottomat vanhemmat ja aineellista puutetta. Pitääkö minun syyllistyä, että minua on rakastettu?

Haluamme lapsistamme menestyviä aikuisia. Siksi lapset laitetaan kehittäviin harrastuksiin ja hyviin kouluihin. Näin he saavat arvostetun työpaikan, mukavan asunnon, upean puolison ja kauniita lapsia. Kaiken ohessa pitäisi hankkia kesämökki, purjevene, moottoripyörä, ja lisäksi matkustella eksoottisissa maissa. Pitääkö minun syyllistyä, jos matkustan etelän lämpöön?

Hyvinvointivaltio on paikka, jossa on hyvä olla. Sen tehtävä on suorastaan huolehtia, että sen asukkaat voivat hyvin. Siksi hyvinvointivaltion johtajia eivät kiinnosta naapurihyvinvointivaltion ongelmat tai hyvinvointimaanosan muiden valtioiden asukkaiden elämän laatu. Pitääkö minun syyllistyä, jos en jaksa joka ilta miettiä kreikkalaisten hätää?

Kannattavuusloikalla varmistetaan, että tulevaisuudessakin lapset pääsevät kerhoihin, kouluun ja valmistuvat diplomi-insinööreiksi. Loikan jälkeen voin olla pää pystyssä omakotitalon omistaja, ammattiliiton jäsen ja hyvinvointivaltion osa. Samalla voin huutaa talvella pohjoistuuleen, että kyllä kannattaa – siis elää täällä Suomessa. Pitääkö minun syyllistyä, kun loikkaan muiden mukana, ja vien jonkin toisen maan asukkaan suusta ruuan?

Vai pitäisikö loikata pelistä kokonaan pois? Laulelisin Ismo Alangon 80-luvulla luotsaaman Sielun veljien sanoin: Apua! Apua! Elintaso laskee. Antaisin pois pelissä kertyneet talot, ja nauraisin hervottomana, kun osakkeet menettäisivät arvonsa. Sujauttaisin kuitenkin varuilta takataskuuni Tämä kortti suojaa sinut vankilalta -kortin. Pitääkö minun syyllistyä, jos loikkaan pelistä pois?

Petri Kananen
tiedottaja
Jyväskylän seurakunta

Tänään rukoilen

Minun iltarukoukseni

Rakas Jeesus siunaa meitä,
anna meille enkeleitä
siivillänsä meitä peitä
älä meitä koskaan heitä.

poika 10 v

Kuolleiden päivä on ilon juhla

Pyhäinpäivää eli vainajien muistopäivää vietetään monissa maissa loka–marraskuun vaihteessa. Meksikossa kuolleiden päivä on riehakas ja karnevalistinen juhla, johon valmistaudutaan pitkin vuotta.

SIRPA KOIVISTO teksti
ISTOCK-KUVATOIMISTO,
SIRPA KOIVISTO kuvat

Joka syksy marraskuun lähestyessä **Evelyn Gil Villa** valmistaa kuolleiden leipää. Se on hiivalla kohotettu makea leivonnainen, jonka tuttu maku muistuttaa meksikolaisista juurista sekä vuoden tärkeimmästä juhlasta, kuolleiden päivästä.

– Aloin tehdä leipää kymmenen vuotta sitten helpottaakseni koti-ikävää. Olin edellisenä syksynä muuttanut Jyväskylään suomalaisen mieheni kanssa.

Pan de Muerto, kuolleiden leipä, on tärkeä osa meksikolaista pyhäinpäivän viettoa.

Kuolleiden päivä on vainajien muistojuhla, jota vietetään 1.–2. marraskuuta samaan aikaan suomalaisen pyhäinpäivän kanssa. Meksikolaisille juhla on merkittävä ja siihen valmistaudutaan usein pitkin vuotta.

– Siinä missä suomalainen pyhäinpäivä on rauhallinen ja hiljainen, Meksikossa vainajia muistetaan äänekkäästi ja riehakkaasti. Kuolleiden päivä on iloinen juhla, Gil Villa kertoo.

Kuolleiden päivää juhlitaan Meksikossa näyttävästi, vaikka osassa maata monet perinteet ovat jo häviämässä. Esimerkiksi Pohjois-Meksikossa on jo yleistä juhlia amerikkalaista halloweenia kuolleiden päivän sijaan.

Kuolleiden päivä muistuttaa paitsi luopumisesta ja kuoleman välttämättömyydestä, myös elämänilosta. Juhlaviikolla perheet kokoontuvat yhteen, vainajien haudat puhdistetaan ja koristellaan. Usein haudoilla vietetään koko yö juhlien, syöden ja tanssien.

Värikkäitä kuolleiden päivän alttareita rakennetaan koteihin, työpaikoille, kouluihin ja julkisiin tiloihin. Alttarit koristellaan vainajien kuvilla, kynttilöillä sekä vainajille tärkeillä tavaroilla ja ruuilla. Kuolleiden päivään liittyvän uskomuksen mukaan vainajien sielu saapuu nälkäisenä ja janoisena käymään Kuolleiden laaksosta sukulaisten ja ystävien luona marraskuun ensimmäisen ja toisen päivän yönä.

Kuolleiden päivän symboli on satiirinen Catrina-luuranko, joka näkyy katukuvassa monin tavoin. Sokerista valmistetaan myös pääkalloja, joiden otsaan on kirjoitettu saajan nimi.

– Catrina-hahmo esiintyi ensimmäisen kerran **José Guadalupe Posadasin** piirtämässä sarjakuvassa. Siitä lähtien se on ollut kuolleiden päivän tärkeä ja hauska symboli. Catrinan viesti on, että kuolema koskettaa meitä kaikkia – niin köyhiä kuin rikkaita, Gil Villa sanoo.

Karnevalistinen juhlinta sekä kuolleiden päivään liittyvä pääkallo-symboliikka voi suomalaisista tuntua oudolta ja epäsopivaltakin tavalta muistaa vainajia, mutta kuten muuhunkin elämään, myös kuolemaan meksikolaiset suhtautuvat rennosti, Gil Villa muistuttaa.

– Kaikki ihmiset pelkäävät kuolemaa, mutta meksikolaisilla on tapana tehdä pilaa kaikesta siitä, mitä emme ymmärrä ja mitä emme voi hallita. Kuolema on kuin mörkö pimeässä komerossa. Mitä enemmän siitä puhuu, sitä pienemmäksi pelko muuttuu. Kuolema ei voi tehdä minulle mitään niin kauan kuin elän, Evelyn Gil Villa toteaa.

– Kuoleman päivän juhlinta auttaa tottumaan ajatukseen, että jonain päivänä meistä jokainen kuolee. Sillä välin kuolema on vain osa elämää. Pelkään kuolemaa, mutta haluan myös nauttia elämästä niin kauan kuin voin.

Jyväskylän Kansalaisopistossa espanjaa opettava Gil Villa haluaa vaalia meksikolaisia perinteitä myös Suomessa. Vuosi sitten Gil Villa oli kokoamassa kuoleman päivän alttaria Monikulttuurikeskus Gloriaan.

– Kotona alttarille ei ole tilaa, mutta aina tilaisuuden tullen yritän rakentaa alttarin paikkaan, jossa kaikki muutkin voivat nähdä sen.

Kuolleiden päivään Gil Villa valmistautuu paitsi leipomalla kuolleiden leipää myös kirjoittamalla runoja. Kuolemasta kertovat calaveritas-runot kuuluvat osana juhlaan.

Lapsuudesta Gil Villan mieleen ovat jääneet erityisesti kaikki ne herkulliset ruuat, joita kuolleiden päivää varten valmistettiin. Vahvemman merkityksen juhla sai isän äidin kuoleman jälkeen Gil Villan ollessa 12-vuotias. Kuolleiden päivänä Gil Villa sytyttää kynttilän isomummin muistoksi.

Kansalaisopistossa espanjaa opettava Evelyn Gil Villa muutti Suomeen kymmenisen vuotta sitten. Kuolleiden päivä muistuttaa meksikolaisista juurista.

Tiesitkö?

Kuolleiden päivä – Día de los Muertos

- Kuolleiden päivää eli vainajien muistojuhlaa vietetään Meksikossa 1.-2.11. Suomessa pyhäinpäivä on tänä vuonna 31.10.
- Meksikolaisen muistojuhlan juuret ovat vanhojen intiaanikansojen rituaaleissa. Espanjalaisten saapuessa Amerikkaan juhlaan yhdistyi perinteitä katolisesta pyhäinpäivän vietosta.
- Kuolleiden päivä on iloinen ja riehakas juhla, jonka hauska ja ja satiirinen symboli on Catrina-luuranko.
- Kuolleiden päivän aattona perheet puhdistavat ja koristelevat läheistensä haudat. Joissakin osissa Meksikoa haudoilla vietetään koko yö syöden, juoden ja juhlien.
- Monet rakentavat kotiin alttarin, joka koristellaan muun muassa vainajien kuvilla, kukilla, kynttilöillä sekä vainajalle tärkeillä tavaroilla ja lempiruuilla.
- Kuolleiden päivän erikoisherkkuja ovat kuolleiden leipä sekä sokerista valmistetut pääkallot.

Myötätunto tekee tyypistä kaverin

Myötätuntoa voi harjoittaa ja lisätä. Treenaamisen lähtökohta on siinä, että ihminen on ensin myötätuntoinen itseään kohtaan. Ankaruus omaa itseä kohtaan saa meidät tuomitsemaan myös muita.

KAARINA HEISKANEN
teksti ja kuva

– Meitä pitää hengissä ja meidät saa nousemaan aamulla sängystä, kun hahmotamme, että olemme toisia ihmisiä varten, sanoo tutkija ja opettaja **Kaisa Vuorinen**.

Hän osallistuu *Myötätunnon mullistava voima* -hankkeeseen ja haluaa tuoda luonteenvahvuuksiin ja myötätuntoon perustuvia toimintamenetelmiä kouluihin. Hänelle myötätunto on tekoja toisten hyväksi, jalkautunutta rakkautta.

– Myötätunto on tietoista halua nähdä toiset ihmiset ja kohdata heidät arvostavasti.

Vuorinen ei arvioi, ovatko suomalaiset joskus olleet myötätuntoisempia kuin nyt, somehuutelun ja kärjistyneiden mielipiteiden aikana. Sen sijaan hän toteaa, että myötätunnolle on nyt tilausta.

– Yhteiskunnallinen tilanne vaatii, että eteenpäin on mentävä myötätunto keihäänkärkenä.

Myötätunto voi syntyä kokemuksesta, että ihminen on tullut kohdelluksi hyvin ja arvostavasti. Sen jälkeen voi laittaa hyvän kiertämään. Toisaalta kaltoin kohdeltu saattaa päättää, että ei halua jatkaa pahan kierrettä. Hän tekee tietoisen päätöksen toimia toisin ja olla toisia varten.

Toisia varten. Ilmaisu toistuu Kaisa Vuorisen puheessa. Hän opettaa erityisluokkaa, jonka oppilailla on sosiaalisten taitojen puutteita. Hän panostaa luonteenvahvuuksien löytämiseen ja myötätunnon lisäämiseen. Tunneilla nostetaan esille hetkiä, joissa kohtaaminen onnistuu, ja annetaan niistä palautetta.

– Sanotaan ääneen, missä oppilas onnistui, kuinka hän osasi ottaa kaverin huomioon, bongataan toisen vahvuuksia.

Myötätunto parantaa omaa ja toisten psyykkistä hyvinvointia. Se auttaa näkemään omia ja toisten luonteenvahvuuksia ja vähentää stressiä ja häpeää. Se lisää kouluviihtyvyyttä ja edistää oppimista. Vuorisella on siitä tutkittua tietoa.

– Pilottikoulun oppilasryhmän itsetuntemus parani, ja heidän tapansa nähdä toinen oppilas muuttui. Ensin uusi kaveri oli joku tyyppi vaan, jota jopa kiusattiin.

Myötätuntoisen asenteen kautta toisessa alettiin huomata hyviä ominaisuuksia. ”Tyyppi” onkin rohkea ja ystävällinen. Oppilaille kehittyi kieli, joka ohjasi ajatuksia myötätuntoiseen suuntaan.

Vuorinen kertoo toisestakin löydöstä. Kun lapsille opetetaan uusi taito ja korostetaan samalla, että heidän tulee opettaa se kavereilleen, he oppivat tehokkaammin kuin lapsiryhmä, joka ei saa opastustehtävää. Jälleen korostuu ”toisia varten”.

– Toivon hyvinvoinnin ja onnellisuuden opetusta kouluihin. Siihen päästään muun muassa lasten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia lisäämällä.

Suomalainen kasvatuskulttuuri on karua. Sodat ja pulavuodet ovat karsineet silittelyn, ja ihanteena on itsenäinen lapsi. Lasta ei ole saanut kehua, ettei se vaan ylpisty. Kun ihminen on kulkenut suomalaisen kasvatusmankelin läpi, ei ole ihme, että omien vahvuuksien löytäminen on tiukan takana.

Vuorinen neuvoo miettimään, millaisella sisäisellä puheella puhutamme itseämme. Sanommeko, että ei onnistu, en opi enkä pysty?

> Olemme toisia ihmisiä varten.

– Sen sijaan tulee kannustaa itseään ja valaa uskoa epävarmoissa tilanteissa.

Jos Vuorinen voisi kehittää kansallista myötätunto-ohjelmaa, se lähtisi liikkeelle omien vahvuuksien tunnistamisesta ja rakkauden, empatian ja myötätunnon tärkeyden tajuamisesta. Sen ymmärtämisestä, että on toisia varten. Auttaminen ja vapaaehtoistyö kohentavat omaa ja toisten ihmisten oloa. Ne luovat kokemusta siitä, että olemme myötätuntoinen kansa.

– Suomalaiset ovat individualisteja, mutta silti meidän pitäisi saada kokemus yhteenkuuluvuudesta. Me on enemmän kuin minä.

Vuorinen ei ole sinisilmäisen tietämätön vihapalstoilla huutelevista maanmiehistään ja -naisistaan. Vihapalstakylvyn jälkeen on vaikea uskoa myötätuntoiseen kansaan.

– Se on kuitenkin jäävuoren huippu, joka osallistuu keskusteluihin. Ainakin toivon näin.

Myötätunnon treenaamisen lähtöruutu on siinä, että ihminen on ensin myötätuntoinen itseään kohtaan, painottaa myötätunnon ja anteeksiannon merkitystä tutkinut **Jason Luoma** Portlandista. Hän luennoi viime viikolla teemasta Jyväskylän yliopistossa.

> Kärsimys on myötätunnon lähtökohta.

Luoma toteaa, että ihmisillä on taipumus olla ankaria itseään kohtaan. Sisäinen puheemme on tuomitsevaa, vaikka saatamme hyväksyä mokat ystäviltämme. Luoma sanoo, että se on oppimisen este.

– Opimme erehdysten kautta. Jos on ankara virheistään, ei uskalla oppia uutta eikä ottaa riskejä.

Myötätunto on useiden uskontojen ytimessä. Kristinuskonkin tuntema *Kultainen sääntö* sanoo, että kaikki, minkä tahdotte ihmisten tekevän teille, tehkää se heille. Sääntö on pätevä, mutta Luoman mukaan moni kaipaa sen sanomaa käänteisenä.

– Kohdelkaa itseänne yhtä hyvin kuin kohtelette muita.

Kärsimys on myötätunnon lähtökohta.

– Jokainen ihminen kärsii, se kuuluu elämään.

Kärsimys voi yhdistää meitä, jos emme eristy omaan kärsimykseemme emmekä kuvittele, että olemme ainoita, joita kärsimykset piinaavat. Myötätunto edellyttää myös anteeksinantamista.

– Meissä on usein katkeruutta. Mitä enemmän katkeruutta, sitä vähemmän tilaa myötätunnolle. Kun näet ihmisten tekevän asioita, jotka ovat mielestäsi tyhmiä ja outoja, yritä nähdä toiminnan takana hänen kärsimyksensä. Näe asia heidän näkökulmastaan.

Omaan näkökulmaan juuttuminen johtaa tuomitsevaan asenteeseen. Myötätunto ei kuitenkaan merkitse kaiken hyväksymistä.

– Voit todeta, että toinen tekee tyhmiä asioita, jotka aiheuttavat harmia.

Jokainen ihminen on laulun arvoinen – ja myötätuntoisen katseen arvoinen. Myötätunto on tietoista halua nähdä toiset ihmiset, tunnistaa heidän elämäntilanteensa ja kohdata heidät arvostavasti. Myötätuntoa voi myös harjoittaa ja treenata. Lähtökohtana on sen tunnustaminen, että kärsimys kuuluu kaikkien ihmisten elämään. Se yhdistää meitä kaikkia, ja jokaisella on oma taakkansa kannettavanaan.

Viisi askelta myötätuntoon

1 Jason Luoman mukaan ensimmäinen askel kohti myötätuntoa on, että tajuamme ja tunnistamme oman kärsimyksemme emmekä pakene sitä.
– Olemme usein niin kärsimättömiä, että emme tunnista sitä. Yritämme kieltää kärsimyksen, ja se aiheuttaa lisää tuskaa.

2 Etsimme keinoja, joilla voimme lieventää kärsimystä ja lohduttaa itseämme.
– Voit esimerkiksi laittaa käden kipeälle kohdalle, sillä kosketuksen lämpö käynnistää elimistössä hoitavia mekanismeja.

3 Suuntaa kohti toisia ihmisiä, sen ymmärtämiseen, että jokaisella on oma taakkansa.
– Olet samanlainen kuin kaikki muutkin, et ole yksin kärsimyksesi kanssa.

4 Kuvittele joku ihmisen, joka välittää ja on ystävällinen sinua kohtaan.
– Hankalissa hetkissä voit kuvitella, mitä hän sanoisi sinulle ja miten hän laajentaisi perspektiiviäsi kärsimykseen.

5 Viides keino on kehittää kannustavia lohtulauseita.
– Selviän tästä tilanteesta. Myönnän, että tämä on hankala paikka. Annan itselleni anteeksi, Luoma ehdottaa myötätuntoisia lohtulauseita.

Kova pehmeä voima

KAARINA HEISKANEN teksti

Someraivo. Liikenneraivo. Raivo hoitoalan henkilökuntaa kohtaan. Raivo turvapaikanhakijoita kohtaan. Ehkä raivoaminen on vain pintakuohaa, mutta pikkuhiljaa alkaa hirvittää. Onko meiltä kadonnut kyky katsoa asioita toisen ihmisen näkökulmasta ja halu ymmärtää syitä hänen käytöksensä takana? Missä luuraa myötätunto? Kuinka paljon meillä suomalaisilla on sitä koskaan ollutkaan?

Moni kaipaa vanhoja hyviä aikoja, jolloin koko kylä kasvatti ja naapuri seurasi mummonmökin piipun savumerkkejä. Vaan onko tämä pelkkä kupla? Onko suomalainen myötätunto ollut vain sumuverho kontrollille ja ruodussa pitämisen halulle?

Myötätunto on kova voima, jota meillä tarvitaan kiihkeästi. Jotain tarpeesta voi päätellä siitä, että **Jari Sarasvuo** uhrasi aiheen käsittelylle kokonaisen tunnin radio-ohjelmassaan Yle Puheella. Hän sanoi, että myötätunto on ainoa asia, joka voi pelastaa ihmiskunnan.

Sarasvuon mukaan kirjallisuus edistää myötätuntoa – sen avulla voi eläytyä toisten kohtaloihin.

Koululelämä ja talouselämä onvat tunnistaneet myötätunnon voiman. Kirkkosiologian professori **Anne Birgitta Pessi** on käynnistänyt *Myötätunnon mullistava voima* -tutkimushankkeen, jonka yhtenä haarana pyritään selvittämään, mikä merkitys myötätunnolla on yritysten ja yhteisöjen kilpailukyvylle.

Uskontojen ytimestä löytyy myötätunto. Tee toisille niin kuin toivoisit itsellesi tehtävän -ohje kuuluu liki kaikkien uskontojen oppilauseisiin.

Jeesuksen kertomus laupiaasta samarialaisesta piirtää kuulijan eteen kuvan ryöstön ja pahoinpitelyn uhrista, jota halveksittu samarialainen auttaa lainoppineiden kulkiessa ohi.

Kertomusta on tapana kuunnella hyveellisin korvin ja samastua mieluiten ystävälliseen samarialaiseen – näin minäkin toimisin!

Mutta ehkä oppi menisi paremmin perille ja myötätuntolihas kehittyisi, jos kuvittelisinkin itseni ryöstetyn ja hakatun tilalle. Entä jos viruisin maassa avuttomana ja täydellisesti toisten ihmisten hyväntahtoisuuden varassa? Mitä toivoisin että he tekisivät minulle?

Kun lähdin tekemään juttua myötätunnosta, oli kuin olisin kävellyt mutkittelevaa polkua sankkaan metsään.

Polulla tulikin yllätyksiä. Suurin yllätys oli se, miten voimakkaasti myötätunto toisia kohtaan on sidoksissa myötätuntoon ihmistä itseään kohtaan. Löysin netistä englanninkielisen, noin kymmenen minuutin mittaisen myötätuntoharjoitteen.

Ystävällinen miesääni kehottaa aluksi sulkemaan silmät ja ajattelemaan minua itseäni – pelkojani, kärsimystäni. Seuraavaksi hän opastaa ajattelemaan minulle läheistä ihmistä ja hänen sisäistä maailmaansa ja kärsimystään.

Kolmanneksi ajatukset pitää siirtää minulle outoon, jopa vihamieliseen henkilöön ja hänen kärsimyksensä näkemiseen. Ihmisten piiri laajenee.

Ja samalla meditaatioharjoite alkaa kuulostaa rukoukselta. Esirukoukselta.

Ekohautauspalvelu
Taivaanranta
Puh. 044 9811 007
www.ekohautaustaivaanranta.fi
info@ekohautaustaivaanranta.fi
Tapionkatu 4, 40100 Jyväskylä

Palveluasumista parhaimmillaan!
Elämää myötätuulessa palvelukoti on yksityinen, viihtyisä ja turvallinen koti kaikille ympärivuorokautista hoivaa tarvitseville – iästä ja toimintakyvystä riippumatta. Myös palveluseteliasiakkaat!
Yksi asukaspaikka heti vapaana!
Soita ja kysy: 040 522 9326
~ Lämmintä huolenpitoa Sinusta ~
ELÄMÄÄ Myötätuulessa PALVELUKOTI
Pupuhuhdantie 22, 40340 Jyväskylä • www.myotatuulessa.fi
Vuokrattavana myös kalustettu kaksio esim. putkiremontin ajaksi. Tarvittaessa ateria- ja hoivapalvelut.

ilmo
Henki & elämä
040 535 0047
jklsrk.ilmoitukset@evl.fi

KotiData
0600 950 50
1,48€/min+pvm/mpm
Autamme tietokoneasioissa.
Myös asiakaskäynnit!
Vaihde 040 750 7550

Palveleva puhelin
Keskusteluapua nimettömänä ja luottamuksellisesti.
Päivystys numerosta 01019 0071
su–to klo 18–01 ja
Pe–la klo 18–03.

Viserrämme Twitterissä tilillä @Henkielämä

Uutisia hyvässä hengessä
Henki & elämä

Rakkautta ja ristipistoja Radio Suomen taajuudella

PETRI KANANEN
teksti ja kuva

Parisuhde on niin laaja asia, että siitä kannattaa keskustella usealta eri kantilta. Näin sanoo perheneuvoja **Pekka Puukko** Jyväskylän seurakunnan Perheasiain neuvottelukeskuksesta.

Parisuhteen eri puolia tutkitaan Ylen Radio Suomessa alkavassa **Sanna Pirkkalaisen** toimittamassa kuusiosaisessa ohjelmasarjassa *Rakkautta ja ristipistoja*. Puukko toimii ohjelmien asiantuntijana.

Ohjelmat on tallennettu tänä syksynä. Ensimmäinen osa lähetettiin tiistaina. Jaksot voi kuunnella radiolähetyksen jälkeen myös Yle Areenasta.

Parisuhdesarjan teemoina ovat rakastuminen, lapsiperheen arki, avioero, uskottomuus, päihteet sekä läheisyys ja seksi.

– Ohjelmasarjan keskustelu liikkuu parisuhteen kannalta merkitävillä alueilla. Aiheet ovat sitä elämän kirjoa, mitä meidän työssämme Perheasian neuvottelukeskuksessa näkyy.

Pekka Puukon ja Sanna Pirkkalaisen ohjelmasarja käsittelee parisuhteen laajaa kirjoa. Kuvassa Pekka Puukko viime talvena Radio Jyväskylän studiossa.

Puukko on ollut tänä vuonna jo aikaisemminkin radiohommissa. Radio Jyväskylän kanssa tehty kymmenosainen sarja *Puukko ja pari suhdetta* oli menestys, ja tänä syksynä Radio Suomessa kuultava sarja sai kimmokkeen juuri Puukon kansantajuisesta otteesta radiossa.

– Kivahan näitä ohjelmia on tehdä. Ne ovat uudenlaisia haasteita. Parisuhdeasiat tuntuvat selvästi kiinnostavan ihmisiä.

Pekka Puukko on työskennellyt perheneuvojana 18 vuotta. Perheasiain neuvottelukeskuksessa on vuosittain reilut 1000 asiakasta. Suurimmat avun tarpeen syyt ovat olleet vuorovaikutusten ongelmat, erokysymykset, fyysinen ja henkinen väkivalta sekä uskottomuus.

Rakkautta ja ristipistoja Yle Radio Suomessa tiistaisin klo 20. Ohjelmat voi kuunnalla Yle Areenassa radiolähteyksen jälkeen.

Sota loppui rintamalla mutta jatkui kotona

SKS teksti
KAARINA HEISKANEN kuva

Syyskuussa 1944 solmittiin välirauha Suomen ja Neuvostoliiton välille, mutta päättyikö sota sen kokeneissa perheissä koskaan? Yhä edelleen tuhannet 1940–50-lukujen lapset pyrkivät ymmärtämään sodan kokeneiden isiensä ja äitiensä muutosta.

Perheissä jatkunut sota? -tutkimus kerää omakohtaisia ja esimerkiksi sukulaisilta kuultuja muistoja sotienjälkeisestä perhe-elämästä. Keruu liittyy Suomen Akatemian rahoittamaan tutkimushankkeeseen, jossa tutkitaan, miten sotaan liittyviä perhe-elämän ongelmia työstettiin.

Keruun järjestäjät toivovat tietoja muun muassa kotien tunneilmapiiristä, sotakokemusten heijastumisesta vanhempien tai huoltajien käytökseen, mahdollisista pelkotiloista ja painajaisista ja vanhempien sopeutumisvaikeuksista. Tutkimuksessa halutaan myös tietää, miten miesten rintamakokemuksista puhuttiin perheissä.

Sodanjälkeistä Suomea rakenteaneet aikuiset olivat kokeneet sodan pelot joko etulinjassa tai kotirintamalla. Se näkyi perheiden elämässä rauhan tultuakin.

Keruun järjestävät Jyväskylän yliopiston Historian ja etnologian laitos ja Suomalaisen Kirjallisuuden Seura SKS. Tuloksista tiedotetaan syyskuussa 2016. Vastanneiden kesken arvotaan kirjapalkintoja.

Keruuseen voi osallistua nimellä tai nimimerkillä. Tekstien tulee olla perillä 31.5.2016 mennessä. Vastaukset netissä tai postitse osoitteeseen Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, arkisto, PL 259, 00171 Helsinki, merkitse kuoreen tunnus "Sota" tai sähköpostin liitetiedostona osoitteeseen keruu@finlit.fi, aihekenttään otsikko "Sota". Lisätietoja: www.finlit.fi

Hannat myytinmurtajina: naisella on arvo

KAARINA HEISKANEN teksti
HANNAH-PROJECT kuva

Hanna-työ haluaa murentaa sen valheen, että naisella ei ole arvoa. Hanna-työ on lähetysjärjestö Sanansaattajien toimintaa, ja sen on perustanut **Marli Spieker**.

– Rukous on yksi tärkeimmistä asioista, joilla voi muuttaa naisten elämää. Rukouksemme liikuttavat Jumalan kättä niiden puolesta, joilla ei ole ääntä, Marli Spieker sanoo.

Hanna-työ on osa medialähetysjärjestö TWR:n Project Hannahia, joka sai alkunsa vuonna 1997. Hanna-rukouskalenteria käännetään 79 kielelle ja käytetään 123 maassa. Reilut 40 000 "hannaa" rukoilee kalenterin äärellä. Joka kuukaudella on oma aihe, kuten köyhyys, aids, ihmiskauppa Joka päivälle on aiheenmukainen rukous. Niin rukouksen aalto kiertää maailmaa 24 tuntia vuorokaudessa, seitsemänä päivänä viikossa Aasiasta Amerikkoihin.

Naiset toivon lähteellä -radio-ohjelmia tehdään 67 kielellä ja lähetetään viidessä maanosassa 900 radioaseman kautta, samoin kuin internetissä. Hanna-työn kännykkäsovellus kasvattaa yleisöä.

Jyväskylässä Hannat kokoontuvat kerran kuukaudessa Vanhassa pappilassa. Suomalaisen Hanna-työn 15-vuotisjuhlaa vietetään Kuokkalan kirkossa marraskuussa.

Marli Spieker perusti Hanna-työn vuonna 1997. Työn tavoitteena on kohentaa naisten asemaa. Työmuotoihin kuuluu muun muassa rukouskalenteri.

Uskomaton nainen - kansanvälisen Hanna-työn konferenssi Kuokkalan kirkossa sunnuntaina 8.11. klo 11. Puhujana Hanna-työn perustaja Marli Spieker. Pääsymaksu 20 € sis. kahdet kahvit, lounaan ja materiaalit. Tied. ja ilm. 30.10. mennessä sansa.fi, hannah@sansa.fi tai 019 457 7700.

Kiitos värityskuvista, Henki & elämän lukijat

KAARINA HEISKANEN teksti

Henki & elämä -lehti julkaisi numerossa 13 värityskuvan, joka esitti jyväskyläläistä katukuvaa. Kuvassa näkyy muun muassa Kuokkalan silta ja maisemaa satamasta sekä kaupungin asukkaita. Kuvituskuvan on piirtänyt graafinen suunnittelija **Linda Saarenpää**.

Pyysimme lukijoita värittämään kuvan ja joko lähettämään sen toimitukseen postitse tai jakamaan sosiaalisessa mediassa käyttämällä hästägejä #lähimmäisenrakkaus ja #JyväskylänSeurakunta.

Palokan yhtenäiskoulun valmistavan ryhmän oppilaat ovat värittäneet ja julkistaneet värityskuvia kuvanjakopalvelu Instagrammissa.

Oheinen värikylläinen työ on puolestaan **Vuokko Mäkisen** käsialaa.

Osallistujat saavat kiitokseksi pienen *Henki & elämä* -lehden tuotepalkinnon.

yle
Ole kuulolla!
Seurakunnan radio-ohjelmat
Radio Keski-Suomesta 99,3 MHz
tiistaisin ja torstaisin noin klo 13.40
Henki & elämä

Elämää verkossa!
www.jyvaskylan-seurakunta.fi

Tulossa kirkolliskokous- ja hiippakuntavaltuustovaalit

KAARINA HEISKANEN teksti

Uudet kirkolliskokousedustajat valitaan 9. helmikuuta 2016. Kirkolliskokoukseen valitaan 64 maallikko- ja 32 pappisedustajaa. Valitsijayhdistyksen perustamisasiakirja ehdokaslistoineen tulee toimittaa tuomiokapitulille viimeistään 16.11. Maallikkoedustajien vaalissa äänioikeutettuja ovat seurakuntien luottamushenkilöt. Papit valitsevat kirkolliskokouksen pappisedustajat lääninrovastin johtamassa kokouksessa. Uuden kirkolliskokouksen toimikausi on neljä vuotta, 1.5.2016–30.4.2020.

Kuluvan nelivuotiskauden kirkolliskokouksen maallikkoedustajat Jyväskylästä ovat **Tuulikki Väliniemi** ja **Erkki Puhalainen.** Varaedustajat ovat **Mauri Sompa** ja **Raija Pekkarinen**. Aluekappalainen **Eivor Pitkänen** on pappisedustajien ensimmäinen varaedustaja.

Kirkolliskokous on kirkon ylin toimielin. Se käsittelee kirkon oppia ja työtä sekä kirkon lainsäädäntöä, hallintoa ja taloutta. Se kokoontuu Turussa toukokuussa ja marraskuussa noin viikon ajan.

Hiippakuntavaltuustojen jäsenet valitaan myös 9. helmikuuta 2016. Jyväskyläläiset hiipakuntavaltuuston maallikkojäsenet ovat **Harri Alatupa**, **Matti Eerola**, **Juha Venäläinen** ja **Marjatta Hynynen**. **Erkki Puhalainen** on varaedustaja.

Jyväskyläläinen pappisjäsen on **Tapio Lampinen**.

Kirkkovaltuustot ja seurakuntaneuvostot valitsevat hiippakuntavaltuuston maallikkojäsenet. Pappisjäsenet valitsee hiippakunnan papisto.

Jippu aloitti musiikkievankelistan työn

KAARINA HEISKANEN teksti

Laulaja ja lauluntekijä **Jippu** on aloittanut uraauurtavan työn Suomen evankelisluterilaisen kirkon ensimmäisenä musiikkievankelistana. Hänen työnantajansa on Turun Mikaelinseurakunta.

Radio Dein haastattelema Jippu sanoo tätä unelmakutsuksi.

– Omalla tavallani tunnen olevani kotona evankelistan kutsumuksessa. Ehkä sen takia olen kamppaillut elämässä niin paljon ja taistellut ikään kuin kahden tulen välissä: kuka olen, mitä teen.

Kirkossa käydessään Jippu on tavannut kipuja kohdanneita ihmisiä, jotka eivät kuitenkaan tohdi hakeutua papin puheille.

– Minun toimintapiiriini kuuluvat usein ne kaikista rankimman tien käyneet tyypit. Jotta pystyisin millään tavalla katsomaan heitä rakastaen ja armahtaen, minun täytyy nähdä heissä ensin itseni silloin, kun olen ollut rikki ja eksynyt.

Jippu siunattiin uuteen tehtäväänsä mikkelinpäivänä. Messussa hän piti elämänsä ensimmäisen saarnan. Sen teema oli kaste.

– Olen lapsesta saakka rakastanut evankelisia saarnoja, koska heidän sanansa on kirkas ja selkeä. Olen kaivannut perinteistä julistusta, kun olen itse niin radikaali, hasardi ja ristiriitainen.

Sana elämään
24.10. klo 18
Taulumäen kirkossa

"Usko tai älä"
Laulaja-lauluntekijä Jippu & hartauskirjailija Juha Vähäsarja
Illassa mukana myös Arto Viitala, Jukka Hassinen, Aino Viitanen ja Osmo Väätäinen
Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun ja esirukoukseen
Lämpimästi tervetuloa!
Suomen Raamattuopisto
Jyväskylän seurakunta

Tapahtumat 23.10.–6.11.

Konsertteja

ANNA-MAIJA RAITTILAN YSTÄVILLE
Anne Federley Ensemblen Siivet-konsertissa kuullaan Anne Federleyn säveltämiä Anna-Maija Raittilan runoja. Konsertti on Kaupunginkirkossa tiistaina 27.10. klo 19, ja siihen on vapaa pääsy. Konsertin esiintyjät ovat Anne Federley, laulu, Pekka Björninen, piano, Markus Lajunen, saksofoni, Ilona Rimpilä, kontrabasso, ja Esko Turpeinen, rummut. Konsertti kuullaan myös pyhäinpäivänä 31.10. klo 18.

KAUNEUTTA JA KIPUA EXITIN TAPAAN KAUPUNGINKIRKOSSA
Gospelyhtye Exitin Kauneutta ja kipua -albumin kappaleet kertovat matkasta, jonka soittajat ovat tehneet. Lauluissa välähtävät sekä elämän kauneus että sairaus ja kuoleman läsnäolo. Jumala on läsnä sekä kauneudessa että kivussa, Pekka Simojoki luonnehtii. Kauneutta ja kipua -konsertti Kaupunginkirkossa 23.10. klo 19. Liput 10 euroa.

NIEMISEN JA HIRVASEN KITARAT SOIVAT SÄYNÄTSALOSSA
Kai Nieminen ja Olli Hirvanen konsertoivat Säynätsalon kirkossa sunnuntaina 25.10. klo 18. Ohjelmassa on italialaisen Ferdinando Carullin sovituksia Mozartin ja Beethovenin teoksista. Lisäksi kuullaan ranskalaisen Robert de Viséen barokkimusiikkia sekä uudempaa suomalaista kitaramusiikkia Einojuhani Rautavaaralta ja Kai Niemiseltä.

JYVÄSKYLÄ SINFONIA ESITTÄÄ FAURÉTA JA PÄRTIÄ
Jyväskylä Sinfonian pyhäinpäivän Requiem -konsertti on Taulumäen kirkossa keskiviikkona 28.10. klo 19. Konsertti kunnioittaa samalla viime vuonna menehtyneen tenori Vilho Kekkosen muistoa. Moshe Atzmonin johtaman konsertin ohjelmassa on Gabriel Faurén Requiem, joka antaa kehtolaulun tapaiset jäähyväiset elämälle. Solisteina kuullaan maailmalla uraa luovaa sopraanoa Olga Heikkilää ja baritoni Arttu Katajaa. Lisäksi kuullaan Arvo Pärtin Berliner Messe. Teosten kuorona on Pekka Kostiaisen valmentama Musica. Liput: 26 /24 /12 euroa teatterin lippumyymälästä ja tuntia ennen ovelta (jos lippuja on jäljellä) tai 28,50 / 26,50 / 14,50 euroa Lippupisteestä.

SIBELIUSTA RAKASTAVILLE
Sibeliuskonsertissa Taulumäen kirkossa esiintyvät Emili Losier, sopraano, Eliisa Suni, piano ja Ville Heilala, baritoni sekä Lux Auribus, jota johtaa Kimmo Tuuri, urut Jukka Hassinen. Sibeliuksen juhlavuoden konsertissa kuullaan Sibeliuksen yksinlauluja ja kuoromusiikkia. Rakastava -sarja soi sekakuorolle ja laulusolisteille ja Finlandia uruille sovitettuna. Konsertti on 1.11. klo 15. Ohjelma 12/10/5 euroa.

KOHTI VALOA -KONSERTTI KAUPUNGINKIRKOSSA
Tenori Mika Pohjonen konsertoi sunnuntaina 1.11. Kaupunginkirkossa sellisti Jussi Makkosen ja pianisti Nazig Azezianin kanssa. Oskar Merikannosta Jean Sibeliukseen kulkevan konsertin teema on matka valoa kohti. Konsertissa kuullaan myös Makkosen ja Azezianin keväällä julkaistun Jean Sibelius -levyn ohjelmistoa, kuten sovituksia Karelia-sarjasta. Konsertin järjestää Keski-Suomen syöpäyhdistyksen naistoimikunta. Liput 25 euroa ovelta tuntia ennen konserttia tai ennakkoon Keski-Suomen Syöpäyhdistyksen toimistosta (Kilpisenkatu 5 B 9). Tuotto keskisuomalaisten syöpään sairastuneiden ja heidän läheistensä tukemiseen.

Joulu lähestyy – oletko valmis?

VALTAVA ILO KORPILAHDELLA JOULUNA
Korpilahden alueseurakunta tekee jouluaatoksi Valtava ilo! -näytelmän. Infotilaisuus ja ensimmäinen harjoituskerta on 3.11. klo 17.30 seurakuntatalolla. Tarjolla on erilaisia rooleja ja tehtäviä. Näytelmän ohjaa korpilahtelainen Mika Lahtinen. Musiikista vastaa kanttori Tiina Laiho. Näytelmä kertoo Mariasta ja Joosefista, jotka joutuvat Rooman valtakunnan talouspolitiikan vuoksi jättämään kotinsa ja vaeltamaan Betlehemiin. Paimenten joukko, joka tekee raskasta yötyötä vartioimalla toisten omaisuutta, joutuu pelon valtaan. Enkeli opastaa heidät katsomaan Marian synnyttämää lasta, Vapahtajaa. Vallankäytön, hallinnan ja ahdingon alla voi löytää vapauden ja ilon.
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: marjut.haapakangas@evl.fi, 050 557 9001 tai mika.lahtinen@sana.fi, 040 557 5535.

PERHEIDEN JOULUPAJAT KUTSUVAT ASKARTELEMAAN
Perheiden joulupajat kutsuvat jouluisten askartelujen ääreen keskiviikkona 18.11. Lohikoskelle ja Yliopistonkatu 28 b :n kerhotilaan (sisäpiha) klo 17.30–19.30. Materiaalimaksu 5 euroa/perhe. Illassa tehdään jouluisia askarteluja, hiljennytään alttarin ääressä ja nautitaan glögiä ja piparkakkuja. Ilmoittautuminen joulupajoihin netissä 15.11. mennessä.

TAULUMÄEN KIRKKO

Sana elämään -ilta la 24.10. klo 18. *Usko tai älä*. Laulaja-lauluntekijä Jippu ja rehtori, hartauskirjailija Juha Vähäsarja sekä Arto Viitala, Jukka Hassinen, Aino Viitanen ja Osmo Väätäinen. Mahdollisuus keskusteluun ja esirukoukseen.
Tuomasmessu su 25.10. klo 18, Puupponen, Tikkanen, Palola, Heinonen, Väisänen, Björninen ja bändi sekä Päivikki Aartolahti ja kuoro.
Jyväskylä Sinfonian pyhäinpäivän konsertti ke 28.10. klo 19.
Sanajumalanpalvelus la 31.10. klo 18, pyhäinpäivä, Palola, Hassinen, Aki Hietala, laulu.
Sibeliuskonsertti su 1.11. klo 15. Emili Losier, sopraano ja Eliisa Suni, piano sekä Lux Auribus, johtaa Kimmo Tuuri.
Messu su 1.11. klo 18, Helin, Palola, Hassinen, Terhi Hassinen, huilu.

Lapsille ja perheille
Sählyä, pojat 3–4 luokat ma klo 17 kirkko.
Sählyä, pojat 5–6 luokat ma klo 18 kirkko.
Sählyä, pojat 7–8 luokan pojat ma klo 19 kirkko.
Sählyä, pojat 1–2 luokat ti klo 17.
Aikuisten käsityökerho ti klo 18 kirkko. Maksuton, voit tehdä omia tai ohjattuja askarteluja.
Perhekahvila ke klo 9.30–11 kirkko. Kahvilan jälkeen perheillä mahdollisuus ilmaiseen puurolounaaseen.
Isien sähly ke klo 19 kirkko.
Käsityöpaja 5–9 v lapsille ja aikuisille to 29.10. klo 17.30 kirkko. Ilm. Seija 050 323 5355.
Erkkailta, erityistä tukea tarvitsevien lasten äitien vertaisryhmä to 5.11. klo 17.30 kirkko. Ilm. Seija 050 323 5355.

Nuorille ja aikuisille
Isoskoulutus ke klo 17.30 kirkko.
Nuorten ilta ke klo 18.30 kirkko.

Keväiset ladut kutsuvat Hettaan
Lähde hiihtoleirille 2.–9.4.2016 (viikko 14). Matkan hinta noin 480 euroa sisältää meno-paluukuljetuksen lounaineen, ruoan ja majoituksen (4hh) Hotelli Hetan Majatalossa. Tied. ja ilm. Juha Halonen 050 5497024.

Lentopalloa to klo 15 kirkko, saunatilat II.
Naisten jumppa to klo 18–19 kirkko. Kaikenikäisille naisille jumppatunti, helppoa ja mukavaa!
Pietarin kilta ti 3.11. klo 18 kirkko. Rukouspiiri, Killan miehet.

HALSSILA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Leipäsunnuntai su 25.10. klo 16, seurakuntakeskus. Juho Hintikka: *Meidän uskomme*. Ehtoollinen.
Pyhäinpäivän hartaus la 31.10. klo 16, seurakuntakeskus, Kärkkäinen, Salmela, Halonen, Ihanaiset-kuoro. Sytytämme kynttilät vuoden aikana poisnukkuneille.
Kotiseurat 2.11. klo18.30 Hyvärisellä, Mesikämmen 16 A 5. *Hengen tuuli, herätä kansasi!* Puhe,Tarja Sulkala Kahvitarjoilu alk. klo18.
Raamatunopetus- ja musiikki-ilta ke 4.11. klo 18.30 seurakuntakeskus, Mauri Tervonen. Tervonen, Riitta Lemmetyinen, Lauluryhmä Verso.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniapäivystys ma–ke klo 9–10.30, muuna aikana juha.halonen@ev.fi 050 549 7024.

Lapsille ja perheille
Päiväkerhossa 3–5-vuotiaille on tilaa. Ilm. Jaanalle 050 301 8233.
Toimintakerho 7–9-v. tytöille ja pojille ma klo 17.
Hukkaperän Pyhis – pyhäkoulu ti 3.11. klo 17.30. Hukkaperä 6 D kerhohuoneella eskari- ja kouluikäisille.
Avoin vauvaryhmä ma klo 9.30.
Perhekerho ke klo 9.30 srk-keskus.
Perhekerhon kirkkohetki ke 4.11. klo 9.30. Avoin kaikille pienille ja isoille!

Nuorille ja aikuisille
Aamurukouspiiri ke klo 8 seurakuntakeskus. Rukous- ja hiljentymishetki kirkossa.
Miesten tupailta ke 28.10. klo 18, seurakuntakeskus.
Raamattupiiri to 29.10. klo 17 seurakuntakeskus. *Raamatun* tutkistelua, keskustelua ja rukousta.
Torstaitapaaminen to 5.11. klo 13 seurakuntakeskus.

HUHTASUO

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Perhemessu su 25.10. klo 10 kirkko, Tervonen, Salmela, Kettunen, Syrjä. Messun jälkeen Reilun kaupan kirkkokahvit.
Pyhäinpäivän hartaus la 31.10. klo 15, Mäntykankaan kappeli, Vuorenoja, Siistonen.
Pyhäinpäivän hartaus la 31.10. klo 18 kirkko, Tervonen, Salmela, Vepsäläinen, Ihanaiset-kuoro. Muistamme vuoden aikana poisnukkuneita Huhtasuon alueseurakunnan jäseniä.
Messu su 1.11. klo 10 kirkko, Siistonen, Salmela, Gsus-lauluryhmä, bändi. Rippikoulupyhä, infoa rippikoulusta. Annemari Siistosen virkaan siunaamisjuhla ja kahvit.
Huoltamomessu su 1.11. klo 16–18 kirkko, Pasi Lampinen ja Huoltamotiimi.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniapäivystys ti–ke klo 9–10.30 kirkko, muuna aikana elina.vepsalainen@evl.fi 050 549 7005.
Torstaitapaaminen to 29.10. klo 14 kirkko. Torstaitapaaminen, kahvihetki ja hartaus.
Iltaruoka ke 4.11. klo 17 kirkko. Yhteinen ilta Huhtasuon alueen asukkaille.

KELJONKANGAS

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Tilkkutäkkimessu su 25.10. klo 16 Neulaskoti, Väätäinen, Asikainen.**Evästä elämään -messu** su 1.11. klo 16 Neulaskoti, Jurva, Tiusanen.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniapäivystys. To klo 9–11 Neulaskoti, Pihkatie 4, tai ajanvarauksella elina.fuchs@evl.fi 050 549 7015.

Lapsille ja perheille
Vauvaryhmä ma klo 9.30 Neulaskoti. Tied. 050 586 3056.
Taaperoryhmä ti klo 9.30 Neulaskoti. Alle 2 v. lapset vanhemman kanssa. Tied. 050 442 0198.
Perhekerho pe klo 9.30 Neulaskoti.
Iskän kaa -ilta ke 4.11. klo 18 Säynätsalon seurakuntakoti. Tervetuloa viettämään mukavaa iltaa Iskän kaa.

Nuorille ja aikuisille
Neulaskodin olohuone ti klo 13. Keljonkankaan yhteinen kokoontumispaikka! Juttuseuraa, mahdollisuus käsitöiden tekemiseen tai muuten vapaaseen yhdessäoloon kahvikupposen seurassa.
Lähetyspiiri ma 2.11. klo 13 Neulaskoti. Esko Helenius kertoo kokemuksiaan lähetystyöstä Etu-Aasiassa.
Nuorten iltakahvila pe 6.11. klo 17 Neulaskoti.

KELTINMÄKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Rukouspäivän Taizé-rukoushetki la 24.10. klo 18 kirkko, Pitkänen, M Ridanpää.

Ekumeeninen rukouspäivä lauantaina
Ekumeenista rukouspäivää vietetään lauantaina 24.10. Päivän teemoja ovat rauha, ihmisoikeudet ja kansainvälinen vastuu. Keltinmäessä on tuolloin Taizé-rukoushetki klo 18. Siinä voi sytyttää rukouskynttilän päivän teemoja muistaen.

Messu su 25.10. klo 10 kirkko, K Ridanpää, Vilkko, M Ridanpää. Kirkkokahvit, pyhäkoulu Musiikkiryhmä: Reetta Vasalampi
Aamurukous ti klo 8 kirkko.
Hiljainen aamurukous to klo 8 kirkko.
Pyhäinpäivän messu la 31.10. klo 17 kirkko, Pitkänen, Salminen, Lintunen, M Ridanpää. Seurakuntakuoro. Kirkkoon kutsutaan kuluvan vuoden aikana läheisensä menettäneitä.
Messu su 1.11. klo 10 kirkko, Salminen, Vilkko, M Ridanpää. Kirkkokahvit, pyhäkoulu, rippikoulupyhä.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakonian päivystys. Ruokapankkisetelit ilman ajanvarausta to klo 12–13 kirkko. Muissa asioissa ajanvaraus diakoniatyöntekijälle: suvi.leppapuisto@evl.fi 050 549 7008, heidi.kallio@evl.fi 050 549 7032, ainoleena.laitinen@evl.fi 050 549 7026.

Nasta homma – vaihdata renkaat Keltinmäessä
Keltinmäen kirkolla voi vaihdattaa auton talvirenkaat lauantaina 24.10. klo 10–14. Lahjoituksesi käytetään oman alueseurakunnan diakoniatyön jouluavustuksiin. Kahvit renkaanvaihtoa odotellessa. Kurvaa kirkolle!

Lapsille ja perheille
Pyhäkoulu su klo 10 kirkko. Lasten oma hetki *Raamatun* sanoman äärellä sekä yhdessä puuhailua.
Taaperoryhmä ma klo 14 kirkko. 1–2 v. taaperoille vanhemman kanssa. Tied. 050 408 8852.
Lapsen paikka 29.10. klo 9–11 kirkko. Leikkipaikka 1–5-v lapsille, avoinna parill. viikkojen torstaina. Ilm. edellisenä päivänä klo 13–15 050 408 8852.
Toiminnallinen ilta marraskuun hämärässä ti 3.11. klo 17.30–19, kirkolla.
Perheolkkari ke 4.11. klo 9 kirkko.

Toimintaa marraskuun hämärään iltaan
Keltinmäen kirkolla voi askarrella lyhtyjä, paistaa pikkuleipiä yhteiseen pöytään ja laulaa tai kuunnella valon lauluja. Omat makkarat kannattaa ottaa mukaan, sillä grilli on kuumana. Mehut, kahvit, teet, sinapit ja ketsupit saa kirkolta. Ilta päättyy yhteislauluun kirkon takapihalla. Kaikenikäiseille tarkoitettu tapahtuma on kirkolla tiistaina 3.11. klo 17.30–19.

Nuorille ja aikuisille
Lähde! -kuoron harjoitukset to 29.10. klo 18 Kortepohjan seurakuntakeskus.
Lähde! -kuoron harjoitukset to 5.11. klo 18 Kortepohjan seurakuntakeskus.
Lähetyspiiri ma klo 18 kirkko.
Maahanmuuttajat ti klo 10 kirkko. Tied. Irina Arason 041 705 2329.
Olohuone ke 28.10. klo 13–15 kirkko. *Jumalan sanansaattajina maailmalla*
Seurakuntakuoro to klo 18 kirkko. Tied. 050 521 5414
Olohuone ke 4.11. klo 13–16 kirkko. Askartelutalkoot joulumyyjäisiä varten. Mikäli haluat itsellesi tehdä joulukortteja 1€ materiaalimaksu. Huom. Aika!
Lähetysjärjestöilta ke 4.11. klo 18 kirkko. Raamatunkäännöstyötä Aasiassa. Kokemuksistaan pohjoisthaimaalaisen ake-kansan kielenkehitys- ja raamatunkäännöstyötä kertoo Tuula Kosonen Suomen Lähetysseurasta. Iltatee ja korppua.
Kädentaitoja suurella sydämellä 5.11. klo 9–11 kirkko. Tule tekemään kädentöitä lähetystyön hyväksi parittomien viikkojen torstaina. Materiaalit kirkolta.

KESKUSTA

Jumalanpalvelus ja uskonelämä
Hiljaisuuden hetki pe 23.10. klo 12–14, Kaupunginkirkko.
Messu su 25.10. klo 10, Kaupunginkirkko, Pirtala, Watia, Laasonen.
Nuorten messu ke 28.10. klo 19.15.
Viikkomessu to 29.10. klo 13, Kaupunginkirkko.
Hiljaisuuden hetki pe 30.10. klo 12–14, Kaupunginkirkko.
Pyhäinpäivän messu la 31.10. klo 10, Heinola, Wuolio, Valtasaari. Messun urkumusiikkina on L.N. Clérambault'n (1676-1749) 7-osainen liturginen sarja *Suite du 2. Ton*.
Messu su 1.11. klo 10, Kaupunginkirkko, Tikkanen Ilvesmäki, Laasonen, isoset. Rippikoulusunnuntai.
Viikkomessu to 5.11. klo 13, Kaupunginkirkko.
Hiljaisuuden hetki pe 6.11. klo 12–14, Kaupunginkirkko.

Musiikkitapahtumat
Exitin konsertti pe 23.10. klo 19, Kaupunginkirkko
Siivet-konsertti ti 27.10. klo 19, Kaupunginkirkko. Anne Federley Ensemble. Lauluja Anna-Maija Raittilan runoihin, vapaa pääsy.
Virsi- ja lauluhetki ke 28.10. klo 12–12.15, Kaupunginkirkko, Björninen.
Pyhäinpäivän konsertti Siivet, Anne Federley ensemble la 31.10. klo 18 Kaupunginkirkko. Tunnelmallista ja koskettavaa musiikkia Anna-Maija Raittilan runoihin.
Syyskonsertti Mika Pohjonen ja muusikot su 1.11. klo 15, Kaupunginkirkko.
Laulurinki ti 3.11. klo 13 Vanha pappila. Laitoksia ja jumalanpalveluselämää palveleva avoin lauluryhmä ilman ikärajoja ja pääsyvaatimuksia. Lauletaan jumalanpalveluslauluja, psalmeja, vanhoja ja uusia hengellisiä lauluja sekä virsiä. Johtaa ja tied. Valtasaari.
Virsi- ja lauluhetki ke 4.11. klo 12–12.15, Kaupunginkirkko, Valtasaari.
Kuoro Hyvät Jyvät ti klo 19, Vanhan pappilan rippikoulusali. Johtaa Valtasaari 050 521 5411.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakonian päivystykset ma, ke ja to klo 9–11 Cygnaeuksenkatu 8. Lea Pietiläinen 050 549 7027, Kaisa Toivanen 050 340 0665, Auni Pelkonen 050 549 7001 tai Elina Lintulahti 050 549 7006.

Lapsille ja perheille
Päiväkerhot, perhekerho ja ekavauvaryhmät, Kerhotila Yliopistonk. 28 B (sisäpiha) Tied. 050 340 9895.
Perhekerho to klo 9.30-11.30.
Huom! 29.10. Perhekerho Kaupunginkirkossa. Muksukirkko ja kirkkokahvit sekä -mehut.
Tuunaus ja tekele – perheiden kädentaitoaamu ma klo 9.30–11.30.
Retkiperhekerho ti 27.10. Mustalammen laavu. Heijastinsuunnistusta. Kokoontuminen klo 17.30 Mustalammentien päässä, linja-auton 27 päätepysäkki. Kelin mukainen varustus, omat eväät ja taskulamppu mukaan!
Pyhäkoulu su 1.11. ja 8.11. klo 16, Vanha pappila.
Muskarikuoro to klo 16–16.45 Yliopistonkatu 26 B. Laulua, soittoa, leikkiä ja liikettä 6–8-v.

Tyttöjen juttu kouluikäisille ja äideille
Tyttöjen juttu kutsuu kouluikäisiä tyttöjä leireilemään Mutasen leirikeskukseen päiväksi äidin kanssa. Leiripäivän aikana äidit ja tytöt pääsevät olemaan ja tekemään yhdessä ja nauttimaan täysin siemauksin naiseudesta ja tyttöjen jutuista. Päivän aikana myös hemmotellaan itseä ja toisia, syödään ja saunotaan. Ilmoittautuminen netissä 15.11. asti. Leirimaksu 15 euroa sisältää linja-autokuljetuksen Mutaseen ja takaisin, ruoan ja vakuutuksen.

Leikkivät sävelet -musakerho (9 v.-) joka toinen to klo 17–18 Yliopistonk. 26 B.
Musaa ja maalia -musakerho (9 v.-) joka toinen to klo 17–18 (22.10. alkaen) Yliopistonk. 26 B.
Vielä salainen kerho (3.–5 lk) ti klo. 18–19 Yliopistonk. 26 B Ilm. www.jyvaskylanseurakunta.fi
Tied. kirsi-marja.piippanen@evl.fi 050 595 3945 /
Retkipäivä Tampereelle 1–6. lk la 28.11. Hinta 32€. Kuokkalan alueseurakunnan kanssa. Tied. ja ilm. (26.10–15.11) netissä.
Joululeiri 5–7.lk Mutasen leirikeskus (Korpilahti). Lisätiedot ja ilm. netissä.

Nuoret ja aikuiset
Nuorten raamis ma klo 17–18, Nuorten tila (Yliopistonk. 26 B)
Nuortenilta ma klo 18.15–20, Nuorten tila. (Yliopistonk. 26 B)
Nuorten messu ke klo 19.15–19.45 Kaupunginkirkko
tied. Teresa Muhonen 050 549 7016.
Facebook: Keskustan Panda
Café Taukopaikka to 29.10. klo 18 (parill. vkot). iltapala. Yliopistonk. 26 B.

Café Taukopaikassa kuulumisia Istanbulista
Café Taukopaikka on nuorten aikuisten kahvila. Kahvilassa torstaina 29.10. klo 18 kuullaan terveisiä Istanbulista. Iltapala. Tied. elina.lintulahti@evl.fi.

Avoin aamukahvila ja käsityöpiiri (diakonia ja lähetys) Keljon palvelutalo B-talo 4. krs ti klo 10–12.
Eläkeläisten piiri Viitakoti ke klo 14 (paritt. vkot)
Fransiskus-ilta ke 11.11. klo 17 Vanha Pappila. Tied. laatinen.liisa@gmail.com tai 050 3754504.
Hannatyön rukouspiiri ma 2.11. klo 18, Vanha Pappila. Lisätiedot Kuulasmaa 045 267 4614, Puukari 050 493 3459.
Kylän kammari Vanha Pappila to klo 14 (parill. vkot)
Leskien klubi 19.11. klo 10. Vanha Pappila. Vierailijoina Heini Lekander, Anne Laimio. Tied. 050 549 7027.
Lähetyspiiri ke 11.11. klo 9–11. Vanha pappila. Alueseurakunnan lähetystyön kuulumiset. Kahvitarjoilu.
Messuosasto to klo 17, 12.11. Vanha pappila.
Raamattupiiri kaikenikäisille ti klo 10, Vanha Pappila.
Varttuneiden ja eläkeläisten piiri Puistotori 4. ke klo 13.

KORPILAHTI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Riparisunnuntai su 25.10. klo 17 kirkko, Koivisto, Laiho. Mukana duo Love's illusion sekä isoskoulutuslaisia.
Vauvakirkko pienelle väelle to 29.10. klo 18 seurakuntatalo, Haapakangas, Laiho. Körötellään, taputellaan ja laulellaan oman aikuisen sylissä. Kirkkohetken jälkeen tarjoilua .
Pyhäinpäivän sanajumalanpalvelus la 31.10. klo 18 kirkko, Koivisto, Luiro.
Messu su 1.11. klo 10 kirkko. Haapakangas, Laiho, Riitta Udd, kantele. Kirkkokahvit. Mukana Hurttian-Heinosniemen kylien väkeä.

Apua ja tukea tarvitseville
Ajanvarauksella diakonissan vastaanotolle. kirsi.lepoaho@evl.fi 050 557 9003.

Lapsille ja perheille
Supermix la 24.10. klo 15–17 Korpilahtihalli. Supermix on 6–12-vuotiaille koululaisille tarkoitettu touhukas tapahtuma.
Perhekerho ke klo 9 Ylä-Muuratjärven kylätalo.
Perhekerho to klo 9.30 seurakuntatalo.
Taaperoryhmä ma 2.11. klo 9.30 seurakuntatalo. Alle 2-v. perheille. Tied. 050 557 9006.
Eppu-toppujen olokolo ti 3.11. klo 12.30 seurakuntatalo. Tied. ja ilmoittautuminen 050 557 9006

Iltaperhekerho ke 4.11. klo 18 seurakuntatalo. Perhekerho erityisesti perheille, joiden vanhemmat päivisin työssä.

Nuorille ja aikuisille
Hengari ti klo 15–17. Tule kahville, pelailemaan, hengailemaan! Hengaria pidetään yhteistyössä Jyväskylän kaupungin Nuorisopalvelujen kanssa, nuorisotila Sumpbissa (Koulumäentie 8).
Väentupa Korpikeitaalla ti klo 11.
Hyvänmielen kerho Korpikeitaalla ti klo 14.
Naisten NOJA-ryhmä ti 27.10. klo 18 seurakuntatalo.
Ikäihmisten palvelupäivä ke 4.11. klo 10 seurakuntatalo.
Kirkkokuoro to 5.11. klo 17.45 seurakuntatalo. Kuoro parittomilla viikoilla. Tied. kanttori 050 557 9004.

KORTEPOHJA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Taizé-messu su 25.10. klo 16 seurakuntakeskus, K Ridanpää, M Ridanpää. kahvit.
Hiljentymisryhmä *Perjantain puolipäivä* pe 30.10. klo 12.15 seurakuntakeskus. Oma *Raamattu* ja päiväkirja mukaan.
Puuhamessu su 1.11. klo 16 seurakuntakeskus, K Ridanpää, Lintunen. Toimintapisteet alkavat klo 15.45.

Musiikkitapahtumat
Yhteislauluhetki ti klo 14.45 seurakuntakeskus. Tule laulamaan yhdessä hengellisiä lauluja ja veisuja.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakonian päivystys. Ruokapankkisetelit ilman ajanvarausta to klo 12–13 kirkko. Muissa asioissa ajanvaraus diakoniatyöntekijälle: suvi.leppapuisto@evl.fi 050 549 7008, heidi.kallio@evl.fi 050 549 7032, ainoleena.laitinen@evl.fi 050 549 7026.

Lapsille ja perheille
Perheolkkari ma klo 9 seurakuntakeskus.

Nuorille ja aikuisille
Avoimet ovet 12–16 v. nuorille Kortepohjan seurakuntakeskuksessa pe 30.10. klo 17.30.
Lähde! -kuoron harjoitukset to 29.10. klo 18 seurakuntakeskus.
Lähde! -kuoron harjoitukset to 5.11. klo 18 seurakuntakeskus.
Torstaikahvila to klo 12 seurakuntakeskus. Tarjoilu maksutonta.
Tiistaitapaaminen ti 3.11. klo 13 seurakuntakeskus.
Lähetyspiiri ke 4.11. klo 10 seurakuntakeskus.

KUOKKALA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Opiskelijamessu su 25.10. klo 11 kirkko, M Korhonen, J Tikkanen, Väisänen, T Korhonen, pyhäkoulu. Kirkkokahvit.
Hiljaisuuden ilta ke klo 18 kirkko. Arkiretriitti ja iltahartaus.
Aamurukous to 29.10. klo 8.15–8.30 kirkko.
Pyhäinpäivän sanajumalanpalvelus la 31.10. klo 11 kirkko, Reukauf, Lampinen, Virsimiehet, Toivon Siivet -orkesteri joht. Virpi Vuorenmaa. Muistamme vuoden aikana kuolleita Kuokkalan seurakuntalaisia.
Kohtuudella-messu su 1.11. klo 11 kirkko, Aino Suhola, Tuominen, Väisänen, Heikkilä, pyhäkoulu. Hernekeittoa.

Aino Suhola saarnaa Kohtuudella-messussa
Kohtuudella-messu on Kuokkalan kirkossa sunnuntaina 1.11. klo 11. Siinä saarnaa Aino Suhola. Messun jälkeen on hernekeittotarjoilu.

Musiikki
Kehittyvien laulajien kranssitalkoot to 29.10. klo 9–17 Polttolinja 37.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniatyöntekijöiden ajanvaraus tiistaisin klo 10–11 p. 050 549 7007 tai 050 549 7034 tai marjo.ronkainen@evl.fi tai paivi.heikkila@evl.fi. Ruokapankkisetelipäivystys tiistaisin klo 9–10 ruokapankkisetelin uusimista varten.

Lapsille ja perheille
Perhekerho ma klo 9.30–11.15 kirkko.
Isovanhemman kaa -ryhmä ma klo 14–16 kirkko. Avoin kerho isovanhemmille lapsenlapsineen.
Vauvaperhepesä to klo 13–14.30 kirkko. Alle vuoden ikäisille lapsille vanhempineen.
Lapsiparkki ti 3.11. klo 9–11.30 Polttolinja 29. Ilmoittautuminen edellisen viikon perjantaihin klo 12 mennessä soittaen p. 050 443 3572. Omat eväät mukaan! Lapsiparkki tarkoitettu ensisijaisesti lapsille joilla ei ole kerhopaikkaa. Lapsen voi tuoda parkkiin vain osaksi aikaa tai koko ajaksi.
Iskän kaa -ilta ke 4.11. klo 18–20 kirkko.
Kouluikäisten retki Tampereelle Särkänniemeen la 28.11. Näsinneula, akvaario ja planetaario, delfinaario, Koiramäen puiston joulu. Retken hinta 32 e (sis. matkat, liput, evään ja vakuutuksen). Ilmoittautumiset 26.10.–15.11. jyvaskylanseurakunta.fi /Tapahtumat. Järj. Kuokkalan ja Keskustan aluesrk:t.

Nuorille ja aikuisille
Isoskoulutus ke klo 17.30 Polttolinja 37.
Nuortenilta ke klo 19 Polttolinja 37.
Kuokkalan kirkon oppaiden ilta ti 3.11. klo 18–20 kirkko, kokoushuone. Tervetuloa myös sinä, joka haluat ryhtyä Kuokkalan kirkon oppaaksi.
Seurakuntaretki Keuruulle ti 10.11. Lähtö klo 9 ja paluu n. klo 15.30. Tutustumme Keuruun uuteen kirkkoon, kotiseutumuseoon, lounastamme hotelli Keurusselässä ja vierailemme Annulin tehtaanmyymälässä. Hinta 30 €. Ilmoittautuminen 2.11. mennessä 050 5497007 Marjo tai 050 5497034 Päivi.
Ikäihmisten syntymäpäiväjuhla to 26.11. klo 13-15 kirkossa. Kutsumme juhlaan 70, 75, 80, 85, 90 ja sitä enemmän heinä-joulukuussa 2015 täyttäviä kuokkalalaisia. Voitte kutsua mukaan myös yhden läheisenne. Ilmoittautumiset 20.11. mennessä p. 050 549 7034 tai 050 549 7007. Tervetuloa yhteiseen juhlaan!
Raamattupiiri ma klo 19 kirkko, alakerta.
Raamattupiiri kaikille seksuaali- ja sukupuoliryhmille ma 26.10. klo 19 Polttolinja 29. Tied. Joona 050 461 8352.
Kuokkamiehet ti 27.10. klo 18 kirkko, alakerta.
Café Kide avoin olohuone ke klo 9–11 kirkko.
Lähetyksen olohuone ke 28.10. klo 13 kirkko, alakerta.
Rukouspiiri ke klo 18.30 Polttolinja 29.
Elämässä eteenpäin -ryhmä ke 4.11. klo 13 kirkko, alakerta.
Torstaitapaaminen, eläkeläisten kerho to 5.11. klo 13 kirkko.
Taidenäyttely *Mutkitellen*. Leila Jokiniemen öljyväri- ja pastellitöitä. Näyttely on auki 28.10. asti tilaisuuksien yhteydessä ja kirkon ollessa avoinna arkisin klo 9–15.

KYPÄRÄMÄKI-KÖHNIÖ-RUOKE-KUOHU-VESANKA

Apua ja tukea tarvitseville
Diakonian päivystys. Ruokapankkiseteleitä haetaan ilman ajanvarausta Kortepohjasta torstaisin klo 9–10 ja Keltinmäestä torstaisin klo 12–13. Muissa asioissa ajanvaraus diakoniatyöntekijälle: suvi.leppapuisto@evl.fi 050 549 7008, heidi.kallio@evl.fi 050 549 7032, ainoleena.laitinen@evl.fi 050 549 7026.

Lapsille ja perheille
Perheolkkari to klo 9 Erämiehenkatu 6.

Nuorille ja aikuisille
Kuohun päiväpiiri ma 26.10. klo 13–15 Kuohun kylätalo.
Saihokadun olohuone ti 27.10. klo 11–12 Kypärämäen kerhotila, Saihokatu 4. *Anteeksiantaminen.*
Saihokadun lounas ti klo 12–13 Kypärämäen kerhotila, Saihokatu 4. Tule nauttimaan maukasta kotiruokaa 4 €, lapset alle kouluiän 1€.
Saihokadun olohuone ti 3.11. klo 11–12 Kypärämäen kerhotila, Saihokatu 4. *Taivaan kansalaisena.*
Hartaus to 5.11. klo 12.30 Päivätoimintakeskus, Salokatu 20.

LOHIKOSKI

Jumalanpalvelus ja uskonelämä
Messu su 25.10. klo 12, Lahjaharjun kappeli, Tikkanen, Laasonen, isoset. Rippikoulusunnuntai.
Pyhäinpäivän messu la 31.10. klo 15, Lahjaharjun kappeli, Ilvesmäki, Valtasaari, kirkkokahvit.
Sukupolvien kirkko, perhemessu 1.11. klo 15, Lahjaharjun kappeli, Watia, Björninen.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakonian päivystys ma, ke ja to klo 9–11 Cygnaeuksenkatu 8. Lea Pietiläinen 050 549 7027, Kaisa Toivanen 050 340 0665, Auni Pelkonen 050 549 7001 tai Elina Lintulahti 050 549 7006.
Olohuone ti klo 9–11 Lahjaharjun kappeli. Tied. Auni Pelkonen 050 549 7001.

Lapsille ja perheille
Päiväkerhot, perhekahvila, ekavauvaryhmät. Kerhotila Katajatie 1 as 5.
Perhekahvila ke klo 9.30–11.30.
Huom! 28.10. Perhekahvila Lahjaharjun kappelissa. Muksukirkko ja kirkkokahvit sekä -mehut.
Lapsi- ja perhetyön tied. 050 340 9895.
Kouluikäisten kerhot tied. 050 5953945.

Nuorille ja aikuisille
Nuorten raamis ma klo 17–18, Nuorten tila (Yliopistonk. 26 B)
Nuortenilta ma klo 18.15–20, Nuorten tila. (Yliopistonk. 26 B)
Nuorten messu ke klo 19.15–19.45 Kaupunginkirkko
tied. Teresa Muhonen 050 549 7016.
Facebook: Keskustan Panda
Café Taukopaikka – Nuorten aikuisten kahvila to 29.10. klo 18 (parill. vkot). Kuulumisia Istanbulista, iltapala. Yliopistonk. 26 B. tied. elina.lintulahti@evl.fi.
Avoin solu ti klo 16.30–18, (paritt. vko) Lahjaharjun kappeli. Tied. Hely Järvinen 050 3595611.
Miesten raamattupiiri ti klo 18, Lahjaharjun kappeli. Tied. Pertti Viitanen 050 312 5288.
Nuottakadun kerho 1x kk ti klo 14 Nuottakatu 3, Lehtisali.
Olohuone ti klo 9 Lahjaharjun kappeli.
Seurakunnan tupa kuukauden 1.torst. klo 12–13.30 Kolikkotuvalla, Kolikkotie 2.

PALOKKA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Perhemessu/Kellonkääntömessu su 25.10. klo 10 kirkko, Kari, U. Palola, Sakari Torkki sekä lapsi- ja perhetyöntekijät. Kirkkokahvit ja -mehut.
Raamattupiiri ti 27.10. klo 13–15 kirkko. Ota mukaan oma *Raamattusi*.
Rukouspiiri ke klo 18 kirkko. Tied. Heikki.Ilola@jkl.fi
Pyhäinpäivän messu la 31.10. klo 10 kirkko, Hautalahti, Sulkala, Ruhanen, Itkonen, Romar. Messussa muistetaan vuoden aikana poisnukkuneita palokkalaisia. Kirkkokahvit. Mahdollisuus ostaa hautaseppeleitä omaisten haudalle. Tuotto lähetystyölle.
Tilkkutäkkimessu su 1.11. klo 10 kirkko, Kari, Sulkala, Ruhanen.
KohtaamisPaikka ja ehtoollinen su 1.11. klo 17 kirkko. Tapio ja Kaija Karjalainen, Tarja Sulkala, Mika Kilkki. Lastenohjelmat. Yhteiskyyti Keskusseurakuntatalon edestä klo 16.30.
Raamattu- ja veisuupiiri ti 3.11. klo 18 kirkko. *Raamatun* lukua, ajatusten vaihtoa ja veisuuta.
Nuorten viikkomessu ke 4.11. klo 17.30 kirkko. Messun jälkeen nuorten ilta/peli-ilta.
Kaiken kansan kirkkohetki to 5.11. klo 9.30 kirkko.

Musiikkitapahtumat
Lauluryhmä Tuikku ke klo 17.30 kirkko.
Lapsikuoro to klo 16.15 kirkko.
Lauluryhmä Tuikkuun ja Lapsikuoroon otetaan uusia laulajia! Lisätietoja tuovi.ruhanen@evl.fi 040 560 9931.

Palokan kirkkokuoro to klo 17.30 kirkko. Kanttori Pertti Tahkola, 040 6842050.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakonian päivystys. Kirkolla ti klo 12–14 ja ke 9–11. Muina aikoina sopimuksen mukaan. Elina Romar 040 560 9910 ja Päivi Itkonen 040 709 0142.

Lapsille ja perheille
Koulutuksen takia seuraavat kerhot peruttu: Mannilan päiväkerhot 27.–28.10. ja Kirrin päiväkerho 28.10.

Isien ja lasten ilta Mannilassa
Äideille vapaailta ja isät lasten kanssa mukavaan yhteiseen iltaan Mannilan Lyhtyyn! Isien ja lasten ilta on torstaina 29.10. klo 18 Mannilassa, Mankolantiet 3. Olemme sekä sisällä että ulkona, joten muistakaa säänmukainen vaatetus. Tarjolla myös iltapalaa. Tiedustelut Marja-Tertulta 040 560 9908.

Perhepysäkit. Lasten ja aikuisten yhteisiä kokoontumispaikkoja. Ota mukaan omat eväät, me tarjoamme mehun ja kahvin. Pysäkille ei tarvitse ilmoittautua etukäteen, voitte tulla silloin kun teille itsellenne sopii. Lisätietoja marja-terttu.kivela@evl.fi 040 560 9908.
Jokelan pappilan perhepysäkki to klo 9–11.
Mannilan perhepysäkki to klo 9.30–11.30 Mannilan Lyhty.
Vauvapysäkki ma klo 13–15 Jokelan pappila. Ensimmäisen lapsensa saaneille perheille.
Taaperopysäkki ti klo 9.30–11.30 Jokelan pappila. (lapset n. alle 2 vuotta)
Isien ja lasten ilta to 29.10. klo 18 Mannila, Mankolantie 3. Tied. 040 560 9908.
Kaiken kansan kirkkohetki to 5.11. klo 9.30 kirkko.
Kouluikäisten kerhot. Tarkemmat tiedot kerhoista: www.jyvaskylanseurakunta.fi/palokka-kouluikaiset. Lisätietoja kouluikäisten toiminnasta 040 773 9851.

Nuorille ja aikuisille
Lisätietoja nuoriso-, isos- ja rippikoulutyöstä. Paula Niemitalo 040 560 9909, Hanna-Maire Leppänen ja Niina Kari 040 831 0565, etunimi.sukunimi@evl.fi. Bongaa myös Facebookista yhteisö: "Palokan alueseurakunnan nuorisotyö"
Nuorten aikuisten sähly (yli 18-vuotiaille) pe klo 19–20.30 Jokelan koulu, liikuntasali.
Palokan perusisosten leiri Koivuniemen leirikeskuksessa 30.10.–1.11. alkaen klo 17. Leirille saavutaan omilla kyydeillä, paluu sunnuntaina leiriltä yhteiskuljetuksella Palokan kirkkoon Tilkkutäkkimessuun.
Perus- ja jatkoisoskoulutus ke 28.10. klo 17 pappila.
Nuorten peli-ilta ke klo 18.30 pappila.
Lähetyspysäkki ti 3.11. klo 10 kirkko, takkatupa. Aamupäivän kahvihetki lähetystyön ajankohtaisten asioiden äärellä sekä joulumyyjäisvalmisteluja.
Nuorten viikkomessu ke 4.11. klo 17.30.
Lähimmäisen Kahvitupa to 5.11. klo 12 kirkko, ohjelmahetki klo 13.

SÄYNÄTSALO

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 25.10. klo 10 kirkko, Väätäinen, Asikainen. Virve Klemetti, viulu, Järjestöjen kirkkopyhä.
Pyhäinpäivän musiikillinen hartaus la 31.10. klo 16 kirkko, Väätäinen, Tiusanen. Kirkkoon kutsutaan kuluvan vuoden aikana läheisensä menettäneitä. Hartauden jälkeen iltatee. Paikalla on seurakunnan työntekijöitä keskustelua varten klo 12–16.
Messu su 1.11. klo 10 kirkko, Jurva, Tiusanen.

Musiikkitapahtumat
Luonnon helmassa -kitarakonsertti su 25.10. klo 18 kirkko. Kai Nieminen & Olli Hirvanen. Ohjelma 10/5 €.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniapäivystys ti ja to klo 9–11 seurakuntakoti. Saarnatie, paula.kiviranta@evl.fi 050 598 0951.

Lapsille ja perheille
Näkkärikerho 1–3-lk. ke klo 12.30 seurakuntakoti. Ilm. ja tied. 050 917 2802.
Perhekerho to klo 9.30 seurakuntakoti.
Pyhäkoulu to 5.11. klo 17.30 seurakuntakodilla. Lasten oma hetki *Raamatun* sanoman äärellä sekä yhdessä puuhailua. Tied. 050 3400639, lapsityönohjaaja.

Nuorille ja aikuisille
Nuortenilta ke 28.10. klo 19 Säynätsalo.
Olohuone ke 28.10. klo 13 seurakuntakoti. *Esan erityiset*. Esa Jurva.
Neulaset ke klo 18–19.30 seurakuntakoti.
Miestenpiiri su 1.11. klo 18 seurakuntakoti. Teetarjoilua.
Naistensolu ti 3.11. klo 18 seurakuntakoti.
Olohuone ke 4.11. klo 13 seurakuntakoti. Pirjon ja Kirstin seurassa.

TIKKAKOSKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 25.10. klo 10 kirkko, Konsti, Tahkola. Kirkkokahveilla lauletaan *Viisikielinen*-kirjasta, mukana Sanan ja rukouksen ryhmäläiset.
Pyhäinpäivän messu la 31.10. klo 10 kirkko, von Gross, Konsti, Piilonen, Candela-kuoro. Edellisen pyhäinpäivän jälkeen haudattujen Tikkakosken alueseurakuntalaisten muistaminen, kirkkokahvit.
Iltakirkko su 1.11. klo 18 kirkko, saarna Riitta Luume, von Gross, Piilonen.

Riitta Luume tuo terveisiä Jerusalemista
Uutiset kertovat levottomuuksista Israelissa. Riitta Luume on Tikkakosken alueseurakunnan nimikkolähetti Jerusalemissa ja tietää, miltä arki näyttää kolmen uskonnon pääkaupungissa. Hän saarnaa Tikkakoskella iltakirkossa sunnuntaina 1.11. klo 18.

Musiikkitapahtumat
Lapsikuoro ke klo 13–14 Luonetjärven koulu.
Lapsikuoro to klo 17–18 kirkko.
Candela-kuoro to klo 18 kirkko.

Apua ja tukea tarvitseville
Yhteydenotot/ajanvaraus diakoniatyöntekijälle. marja-liisa.jaakonaho@evl.fi 040 5609916.
Torstaiaamun hartaus ja aamupala to klo 10 kirkko.

Lapsille ja perheille
Perhekerho ti klo 9.30–11.30 Puuppolan kerhotila. Kerhoon ei tarvitse ilmoittautua. Pientä yhteistä ohjelmaa, kahvit ja mehut.
Perhekerho/Turinatupa ti 27.10. klo 9.30–11.30 kirkko.
Perhekerho/Turinatupa to 29.10. klo 9.30–11.30 kirkko.
Vauva- ja taaperokerho to 29.10. klo 9.30-11.30 Puuppolan kerhotila. Kerho 0–2-vuotiaiden, ensimmäisen lapsensa saaneiden lasten vanhemmille.
Pyhäkoulu ma 2.11. klo 18 Puuppolan kerhotila.
Perheiden kirkkohetki ti 3.11. klo 10. Kirkkohetken jälkeen kirkon alakerrassa yhdessäoloa sekä kahvit ja mehut.
Alakouluikäisten kerhot. Vapaita paikkoja voit kysellä Outilta, outi.pirttimaki@evl.fi, 040 560 9915
Hengari ke klo 14–17 kirkon alakerrassa. 5.–7.-luokkalaisille. Voit tulla oleilemaan, pelailemaan tai vaikka tekemään läksyjä. Paikalla on pöytäjalkapallo, xbox ja lautapelejä. Tuu mukaan!

Nuorille ja aikuisille
Isoskoulutus ke klo 18 kirkko.
Nuorten ilta to klo 18 kirkko.
Työtupa, diakonia ja lähetys ti klo 12 kirkko.
Miesten keskustelupiiri ti klo 13 pappila.
Vanhemman väen päiväpiiri ke 28.10. klo 13 pappila.
MieliMaasta vertaisryhmä ti 3.11. klo 18 pappila. Ryhmä masentuneille ja heidän omaisilleen. Vetäjänä Paula Rinne 0408244561, pm.matilainen@gmail.com.
Lukupiiri ke 4.11. klo 13 pappila.
Naisten ilta pe 6.11. klo 18 pappila. Käsittelemme *Vuorisaarnaa*. Keskustelua, rukousta, yhdessäoloa. Iltatee.

VAAJAKOSKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 25.10. klo 10 kirkko, Rossi, Partanen, Toivola.
Raamattuluento *Ilmestyskirja avautuu!* ti 27.10. klo 18.30 kirkko. Evankelista Kari Valkonen, Kansan Raamattuseura. *Enkeleitä, marttyyreita ja antikristuksia.* Kahvitus alk. klo 18.
Nuorten messu ke 28.10. klo 19 kirkko, Koli, Nieminen.
Pyhäinpäivän messu la 31.10. klo 10 kirkko, Rossi, Partanen. Kirkkokuoro. Liimatainen, Reingoldt. Messun yhteydessä luetaan vuoden aikana kuolleiden nimet ja sytytetään kynttilä heidän muistokseen.
Messu su 1.11. klo 10 kirkko, Kauppinen, Koli, Vuorenoja, Göös. Seurakuntapastori Hanna Kolin virkaan siunaaminen.
Ry.n seurat su 1.11. klo 14 kirkko.
Kaupungin täytti ilo -tapahtuma Vaajakosken kirkolla pe–su 6.–8.11.
Pe 6.11. klo 18 *Mestarin menetelmä:* La alk. klo 10. Keittolounas (5 €) ja kahvi. Vapaa pääsy.
Messu su 8.11. klo 10 Kauppinen, Partanen ja kahvit su klo 10.

Kaupungin täytti ilo
Viikonloppuna 6.–8.10. Vaajakosken kirkossa rohkaistutaan näkemään, kuinka jokainen voi viedä eteenpäin sanomaa Jeesuksesta. Perjantaina klo 18 perehdytään Mestarin menetelmään, jossa jokainen saa olla Jumalan käytössä. Lauantaina klo 10 otetaan siunauksen askeleita ja opetellaan vahvistamaan kaveria. Tarjolla keittolounas (5 euroa) ja kahvit. Sunnuntaina on messu ja kirkkokahvit klo 10. Mukana Kari ja Mari Valkonen Kansan Raamattuseurasta ja Vaajakosken alueseurakunnan työntekijöitä. Vapaa pääsy

Apua ja tukea tarvitseville
Päivystykset Vaajakoskella ja Jyskässä ajanvarauksella diakoniatyöntekijöiden kautta. marja-leena.liimatainen@evl.fi 040 560 9926, ja tero.reingoldt@evl.fi 040 560 9927.

Musiikkitapahtumat
Pyhäinpäivän konsertti la 31.10. klo 18 kirkko. Lauri Voipio, sello. Jukka Hovi, urut.
Senioreiden lauluryhmä ke klo 12–13 kirkko.
Kirkkokuoro to klo 18-20 Jyskän seurakuntakoti.
Tied. kanttori Liisa Partanen 050 3581 860.

Lapsille ja perheille
Pyhäkoulu, Mutkatie 14 su klo 14.
Perhekerho ti 27.10. klo 9 kirkko.
Perhekerho ti 27.10. klo 9 Jyskän seurakuntakoti.
Pallerot-ekavauva ryhmä ti 27.10. klo 13 kirkko. Vertaistukiryhmä ensimmäisen lapsensa saaneille perheille vauvan ensimmäisen ikävuodan ajaksi.
Iltaperhekerho ti klo 17.30–19 kirkko. Tarja ja Tero
Lapsiparkki to 29.10. klo 8.30–12 Jyskän seurakuntakoti.
Perhekerho pe 30.10. klo 9 Kaunisharjun kerhotila.
Pallerot-ekavauva ryhmä ti 3.11. klo 13 kirkko. Vertaistukiryhmä ensimmäisen lapsensa saaneille perheille.
Perheiden aamu to 5.11. klo 9 kirkko. Touhua ja yhdessä olemista lapsille ja aikuisille.
Lasten kirkkohetki to 5.11. klo 10.30 kirkko.
Kamun Metsämusa pe 6.11. klo 9.45–10.15 Kaunisharjun kerholassa alle kouluikäisille lapsille saattajineen.

Kannelkoira Kamu esittää Metsämusaa
Kannelkoira Kamun musiikkihartaus on Kaunisharjun kerholassa perjantaina 6.11. klo 9.45–10.15. Tervetuloa musisoimaan yhdessä, alle kouikäiset lapset perheineen!

Nuorille ja aikuisille
Nuorten illat ja vastaavat ke 28.10. klo 18–20.30 kirkon nuorisotilat. Hengari =nuortenilta
Nuorten illat ja vastaavat pe 30.10. klo 17–22 kirkon nuorisotilat. Perjantaikahvila.
Nuorten illat ja vastaavat ke 4.11. klo 18–20.30 kirkon nuorisotilat. Hengari.
Askartelua lähetysmyyjäisiin ma 26.10. klo 17.30 kirkko.
Vanhemman väen päivä ke 28.10. klo 11 kirkko. Lounas (6 €). Vieraana Maritta "Manta" Tynkkynen.
Leppälahden päiväpiiri pe 30.10. klo 12 vanhalla kaupalla.
Lähetyspiiri ti 3.11. klo 13 kirkko. Vieraana Suomen Merimieskirkko ry:n yhteyspäällikkö Katri Oldendorff
Keskiviikkokerho, Jyskän srk-koti ke 4.11. klo 13. Vanhemman väen, ikäihmisten ja muiden aikuisten ryhmä päiväaikaan. Yhdessäoloa ja kahvittelua.
Miesten päiväpiiri to 5.11. klo 12 kirkko.

Pyhäinpäivän hartaus Vanhan hautausmaan kappelissa

Hartaus lauantaina 31.10. klo 16
Vanhan hautausmaan kappelissa.
Seppo Hautalahti, Sirpa Piilonen.

Yhteiset

Aseman Pysäkki
Hannikaisenkatu 27–29 , diakoni Jukka Rantanen, p. 050 360 3484, jukka.rantanen@evl.fi
Avoin toiminta arkisin klo 11–15.
Askartelua ma klo 13 kerran kuukaudessa.
Laulutunti ti klo 14 (parill. viikoilla).
Rukouspiiri ke klo 12 (joka viikko).
Papintunti to klo 14 (joka viikko).
Lenkkiryhmä pe klo 12 ja klo 13.30 Tieto-Visa (joka viikko).
Yksinäisten teemaillat kuukauden 3. lauantai klo 18. Tied. Seppo Rajaviita 045 111 4522.

Diakonian vanhustyön kehittämishanke
Diakonissa Eevi-Riitta Kukkonen, 050 300 3590, eevi-riitta.kukkonen@evl.fi
Osallisuuden kahvihuone ti 27.10. klo 14–16 Vanhassa pappilassa. *Hyvinvointia liikunnasta*, Jyväskylän kaupungin erityisliikunnan ohjaaja opastaa ja vastaa kysymyksiin.
Osallisuuden puuhapaja ti 3.11. klo 14–18 Vanhassa pappilassa.
Seniorikammari ma 9.11. klo 14 Vanhassa pappilassa, Vapaudenkatu 26. *Elämän kohokohdat*.

Huoltamo
Huoltamomessu su 1.11. klo 16 Huhtasuon kirkolla, Pasi Lampinen ja Huoltamotiimi.

Kansainvälinen työ
Hannatyön rukouspiiri ma 2.11. klo 18 Vanhassa pappilassa. Rukousta maailman naisten puolesta, myös miehet tervetulleita. Lisätiedot Kuulasmaa 045 267 4614 ja Puukari 050 493 3459.
Missiotiimi ti 3.11. klo 18 Aseman Pysäkillä. Vierailu kehitysvammaisten kerhossa klo 17.30 alkaen. Lisätiedot Säde Pirttimäki, 040 560 9904.
Uskomaton nainen – kansainvälisen Hanna-työn konferenssi su 8.11. klo 11–16.30 Kuokkalan kirkossa. Pääpuhujana Marli Spieker (TWR, USA). Pääsymaksu 15 € sis. kahdet kahvit, lounaan, materiaalia. Lisätietoa ja ilmoittautumiset 30.10. mennessä: sansa.fi, hannat@sansa.fi, 019 457 7700.

KohtaamisPaikka
PizzaKirkko @ Ravintola Persia su 25.10. klo 17–19, Kauppakatu 6. PizzaKirkko – hyvä syy lähteä kaverin kanssa pizzalle! PizzaBuffet klo 17–19 / 6€. Ohjelmaa klo 17.15 ja 18.15.
KohtaamisPaikka ja ehtoollinen su 1.11. klo 17, Palokan kirkko, Tapio ja Kaija Karjalainen, Tarja Sulkala, Mika Kilkki. Lastenohjelmat. Yhteiskyyti Keskusseurakuntatalon edestä klo 16.30.
Muut toimintatiedot mm Kohtaamis-Ryhmistä, Raamatun lukuohjelmasta kts www.kohtaamispaikka.net / Facebook KohtaamisPaikka Jyväskylä / instagram @kohtaamispaikka

Maahanmuuttajatyö
Cygnaeuksenkatu, Mirja Hytönen (Kutti), maahanmuuttajatyön diakoni, 050 549 7033, mirja.hytonen@evl.fi, Irina Aranson, maahanmuuttajatyön avustaja, 041 705 2329, irina.aranson@evl.fi
Päivystys ti klo 9–11 ja ke klo 13.30–15.30, Cygnaeuksenkatu 8, to klo 14–15.30, Huhtasuon kirkko (Nevak. 6).
Kuokkala:
Naisten Suomi-kerho ti 10-11.30 (Poltolinja 37)
Keskusta:
Naisten Suomi-kerho ke 10-11.30 (Kauppakatu 13).
Keltinmäki:
Paluumuuttajien kerho Keltinmäen kirkolla (Keltinmäentie 10) ti klo 10-12.
Kerhot Huhtasuon kirkolla (Nevak. 6):
Naisten jumppa ti klo 12–13.
Naisten Suomi -kerho ke klo 13–14.30.
Paluumuuttajien kerho to klo 10–12.
Futsal to klo 17–18 ja la klo 14–15.45.
Miesten lentopallo ja sauna to klo 19–21.
Koripallokerho la klo 12-13.45.

Naisten saunailta
Naisten saunaillat Vesalan leirikeskuksessa ti 3.11. klo 17.30 (joka toinen viikko). Lähtö Keskusseurakuntatalolta (Yliopistonkatu 12) klo 17. Kyytitiedustelut 050 444 0933.

Näkövammaiset, huonokuuloiset, omaishoitajat
Näkövammais-, huonokuulois- ja omaishoitotyön diakoniatyöntekijä Tuija Emaus-Etindelle, 050 549 7023. Päivystys ma ja ke klo 9–11, Cygnaeuksenkatu 8.
Näkövammaisten ja huonokuuloisten kerho ke 28.10. klo 13–14.15. *Mielikuvamatka Afrikkaan*, Harri Vähäjylkkä. Kahvitarjoilu klo 12.30 alkaen.

Viittomakieliset
Kuurojendiakonissa Päivi Lehtinen 050 549 7012, paivi.lehtinen@evl.fi, Cygnaeuksenkatu 8. Vastaanotto ti 9–12, ke 9–11 (puh. ja web.kamera-aika klo 11–12) ja to 15.30–16.30.
Viittomakielinen lähetyspiiri su 25.10. klo 14, Cygnaeuksenkatu 8.
Viittomakielinen raamattupiiri to 29.10. klo 17.30, Cygnaeuksenkatu 8.
Viittomakielinen messu la 31.10. klo 15 Kortepohjan srk-keskuksessa.

Kristilliset järjestöt

Jyväskylän NNKY
Puistotori 4, toiminnanohjaaja Tanja Nieminen, 040 740 4472
jklnnky@elisanet.fi, www.ywca.fi > Paikallinen toiminta > Jyväskylän NNKY
www.facebook.com/jklnnky
Avoin kohtaamispaikka aamiaisineen ti 27.10. klo 9–11, *Aleksanteri Suuren jalanjäljissä*, Kaisa Rossi
Exodus-raamattupiiri to 29.10. klo 15 Runon ja sävelen iltapäivä: *Pyhäinpäivän ajatusten äärellä* su 1.11. klo 15
Avoin kohtaamispaikka aamiaisineen ti 3.11. klo 9–11, *Koulu keskelle ei mitään*, Mirja Knuuttila
Ännälän Äx-naiset, tapaamme Teeleidissä ma 2.11. klo 17
Lauluryhmä Jännät ke 4.11. klo 18.15
Laku-ryhmä laulaa ja kuuntelee musiikkia 6.11. klo 13
Uusi Kamalat Äidit -vertaisryhmä murrosikäisten lasten äideille alkaa jälleen tammikuussa. Ryhmään otetaan 10 äitiä ilmoittautumisjärjestyksessä. Kokoontumisia on 10, joka toinen keskiviikko klo 18 alkaen 20.1.2016. Tiedustelut ja ilmoittautumiset toiminnanohjaajalle

Jyväskylän Kristilliset Eläkeläiset
Konsertti Iltalaulujen juhla ma 26.10. klo 14 Helluntaisrk:ssa, Lyseonkatu 3, Lähteellä-kuoro. Lähetysmyynti ja kahvi klo 13.30.

Jyväskylän Rauhanyhdistys
www.jklry.net, 044 505 0653
Seurat la 24.10. klo 19, ry.
Lasten seurat su 25.10. klo 16, ry.
Seurat su 25.10. klo 17.30, ry.
Seurat ke 28.10. klo 19, ry.
Alueellinen naistenilta to 29.10. klo 18, ry.
Nuorten perjantai pe 30.10. klo 19, ry.
Seurat la 31.10. klo 16, ry.
Alueseurat su 1.11. klo 15, Vaajakosken kirkko.
Seurat su 1.11. klo 16, ry. Julkaisutilaisuus.
Seurat ke 4.11. klo 19, Kaupunginkirkko.
Yhteinen raamattuluokka pe 6.11. klo 18.30, ry.

Kansan Raamattuseura
Sanan Kulma, Seminaarinkatu 19
Päiväkahvit Sanan Kulmalla ti 27.10 klo 13. *Heprealaiskirjeen äärellä: Kristityn toivo – mitä se on?* Raamatunopettaja Riitta Keskimäki. Musiikki Eija Rantatalo
Kaupungin täytti ilo -tapahtuma pe–su 6.–8.11. Vaajakosken kirkossa. Jokainen voi omalla paikallaan viedä eteenpäin hyvää sanomaa Jeesuksesta.
Mestarin menetelmä pe klo 18, *Jokainen on Jumalan käytössä!* La klo 10 *Siunauksen askeleet*; klo 12 Keittolounas; klo 13 *Kuinka vahvistamme toisiamme?*; klo 14.30 Kahvit; klo 15 *Eteenpäin!*; su klo 10 Messu ja kahvit. Kari ja Mari Valkonen.
Avoin Raamattupiiri Sanan Kulmalla. Seminaarinkatu 19 parittoman viikon pe klo 10 seur. pe 23.10. ja 6.11.

Keski-Suomen ev.lut. Kansanlähetys
Lähetyskoti, Kauppakatu 13
p. (014) 620 801, ksuomi@sekl.fi, http://keski-suomi.sekl.fi
Toimisto avoinna ti ja to klo 10–14.
JYVÄSKYLÄ/LÄHETYSKOTI
Pointti-nuortenilta la klo 18–21.
Naisten ystäväpiiri tii klo 11. Jutustelua, yhdessäoloa ja rukousta kahvikupin äärellä.
Naisten Raamattupiiri ti 27.10. klo 13. Sanan Keidas su 1.11. klo 18, *Anteeksi!*, Juho Hintikka.
Keskustan Raamattupiiri ti 3.11. klo 18.
Rukouspiiri maahanmuuttajien puolesta ke klo 15–16.
Torstaikahvila to klo 11.30–14.
Aamurukouspiiri pe klo 8–9.
Tyttöjen Donkki-ilta 4.–8.-luokkalaisille pe 6.11. klo 18–20. Opetusta Raamatusta, leikitään, syödään ja askarrellaan sekä tehdään tyttöjen juttuja.
Kolme Kohtaamista nuorille aikuisille ja opiskelijoille ma klo 18.30.
JYVÄSKYLÄ
Isä-poika -sähly la 24.10. klo 10–12 Huhtasuon kirkolla, Nevak. 6.
Leipäsunnuntai su 25.10. klo 16 Halssilan seurakuntakeskuksessa, Kärpänkuja 5, *Meidän uskomme*, Juho Hintikka. Ehtoollinen. Lapsille oma opetus.
Vaajakosken miestenpiiri to 29.10. klo 18.30 Vaajakosken kirkolla, Kirkkotie 11.
3:16 -ilta 4.–8.-luokkalaisille pe 30.10. klo 18–20.30 Myrskylyhdyn päiväkodissa, Antinmutka 18, Kinkomaa. Lisätiedot, Inkeri Lemetyinen, 050 309 7212.
Perhepyhäkoulu Pikkuleipä ja Donkis-kerho su 1.11. klo 11 Päiväkoti Aarresaaressa Toritie 22, Kuokkala. Vanhemmilla raamattuhetki.
Vaajakosken naistenpiiri ma 2.11. klo 18–20, Lintulenkintie 3.

Keski-Suomen Sotaorvot
Isänpäivän kirkkokonsertti su 8.11. klo 16 Kaupunginkirkossa, Leif Lindeman. Ohjelma 20 e.

Lähetysyhdistys Kylväjä
Lähetyspiiri ma 2.11. klo 13 Neulaskodilla, Pihkatie 4, R. Hämynen.
Viron piiri to 5.11. klo 17 NNKY n tilat, Jyväskylä, V. Pasanen.

SLEY
Lutherin kirkolla, Kansakoulukatu 5:
Messu sunnuntaisin kello 12: su 25.10. Manu Ryösö ja1.11. Petri Harju, musiikissa Svetlana Musina ja Olga Kotljarova
Evankelisten opiskelijoiden ilta ke klo 18:30. Ke 28.10. *Kuka päättää pelastunko?* Johannes Häkämies, 4.11. Viikkomessu Petri Harju.
Naistenilta 27.10. klo 17.30, Kaija Korpela, opetusta, rukousta, tutustumista, nyyttäri-iltapala. Villasukat mukaan!
Hamona-kuoron laululeiri Lutherin kirkolla 24.10. klo 10–17.
Hamona-kuoro 26.10. klo 18.30.
Konsertti Svetlana Musina ja Olga Kotljarova31.10. klo 14. Pasi Hujanen juontaa ja tuo terveisiä Inkerin kirkosta.

Suomen Raamattuopisto
Sana elämään -ilta la 24.10. klo 18 Taulumäen kirkossa. Kts. sivu 11.

Henki & elämä

Seuraava lehti ilmestyy 6.11.2015
Materiaali 27.10.2015 mennessä

5. vsk. ISSN 1798-1255
Kustantaja Jyväskylän seurakunta
Julkaisija Jyväskylän seurakunta
Paino Suomalainen lehtipaino Oy
Painosmäärä 60 000 kpl
Jakelu Posti Oyj
Jakeluhuomautukset
Postin asiakaspalvelu, puh. 0200 71 000, www.posti.fi/palaute
Päätoimittaja Marjo Rönnkvist 040 535 1064
Toimitus
Kaarina Heiskanen 050 380 0612
Heikki Impiö 050 303 3180
Petri Kananen 050 360 3459
Sirpa Koivisto 040 703 0350

Sähköposti
jklsrk.tiedotus@evl.fi tai etunimi.sukunimi@evl.fi
Faksi 014 636 785
Osoite Tellervonkatu 5, PL 103, 40101 JYVÄSKYLÄ
Ilmoitusmyynti: Terhi Takkinen 040 535 0047
jklsrk.ilmoitukset@evl.fi
Ilmoitushinnat 1,60 e/pmm

Seurakunnan neuvonta 014 636 611

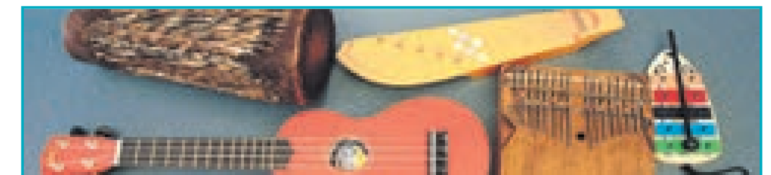

Soittoa, laulua, loruja, liikettä, iloa Taivaan Isän lapsina

Vapaita muskaripaikkoja voi kysyä muskarityön koordinaattorilta Miia Syrjä 050 5715155 tai miia.syrja@evl.fi. Katso myös www.jyvaskylanseurakunta.fi/muskarit.
Muskareita kaikissa alueseurakunnissa.

Ole kuulolla!

Seurakunnan
radio-ohjelmat
Radio Keski-Suomesta
99,3 MHz tiistaisin ja
torstaisin noin klo 13.40

Henki & elämä

Jyväskylän seurakunnan yhteystietoja

Postiosoite: PL 103 40101 Jyväskylä
Vahtimestarit 050 523 4131

Kattavat yhteystiedot verkkosivuilla:
www.jyvaskylanseurakunta.fi
Sähköposti: etunimi.sukunimi@evl.fi
ellei toisin mainita

KIRKKOHERRANVIRASTO
Tellervonkatu 5
Kirkkoherranvirasto 050 363 2300
Hautauspalvelut 040 162 3982
Neuvonta 014 636 611
Päivystävä pappi 040 535 2328
Kirkkoherra Viitala Arto 0400 540 490

Aseman Pysäkki
Rantanen Jukka, diakoni 050 360 3484

Diakonia ja yhteiskunnallinen työ
Lekander Heini, työalasihteeri
050 521 5416
Vanhustyön kehittämishanke
eevi-riitta.kukkonen@evl.fi,
050 300 3590

Hallintopalvelu
Lajunen Anu, hallintojohtaja
050 340 9888

Hautaus- ja puistopalvelu
Pekuri Antti, hautaustoimen päällikkö
0500 426 420
Kivi Olavi, ylipuutarhuri 050 365 0960
Saarinen Virpi, toimistosihteeri
040 535 2167

Kiinteistöpalvelu
Toivakka Veikko, kiinteistöpäällikkö
0400 635 001
Hiljansuo Kata, toimistosihteeri
050 382 4424

Lapsi- ja perhetyö
Parkkali Ritva, työalasihteeri
050 549 7013

Leirikeskusten varaukset
040 535 1657
Kirjavainen Pekka, leirikeskusten isäntä
050 521 5407

Lähetys ja kansainvälinen vastuu
Vähäjylkkä Harri, seurakuntapastori
0400 748 671
Klemettinen Ulla, työalasihteeri
050 3409 889
Hytönen Mirja "Kutti",
maahanmuuttajatyö
050 549 7033

Nuorisotyö
Grönholm Petri, työalasihteeri vs.
050 521 5401
Mäki-Latvala Anu, nuorisomuusikko vs.
050 549 7048
Maasola Jussi, erityisnuorisotyönohjaaja
040 509 8060
Göös Ilkka erityisnuorisotyönohjaaja
040 7785178
Ketola Henrik, vammaisnuorisotyö
050 549 7029
Bom Pasi, partio/Lehtisaari
050 5497 011

Opiskelijatyö
Nieminen Kimmo, yliopiston oppilaitospappi 050 594 8167
Tikkanen Johanna, ammattiopiston ja ammattikorkeakoulun oppilaitospappi
050 521 5418

Perheasiainneuvottelukeskus (PAK)
Vapaudenkatu 38 B, 2. krs
Aikavaraukset (014) 334 7800
Salo Sirpa, johtaja 040 182 5770

Rippikoulutyö
Puupponen Johanna, seurakuntapastori
040 560 9934

Sairaalapastorit
Lepoaho Heikki, johtava sairaalapastori
040 737 7963

Taloushallintopalvelu
Laitinen Markku, talouspäällikkö
040 545 8750

Taulumäen kirkko
Lohikoskentie 2, 0400 308 120
Palola Tuomas, seurakuntapastori
050 549 7022
Hassinen Jukka, kanttori 050 523 4136

Viestintä
Rönnkvist Marjo, viestintäpäällikkö
040 535 1064

Yhteinen seurakuntapalvelu:
Helin Jukka, johtaja 050 518 5445

ALUESEURAKUNNAT:
HUHTASUO
Huhtasuon kirkko, Nevakatu 6,
050 549 7041
Aluekappalainen, Tervonen Mauri
050 549 7031
Aluesihteeri, Koho Ulla 050 340 0684
Diakonia, Vepsäläinen Elina
050 549 7005
Lapsityönohjaaja, Kettunen Anne
050 340 0638
Halssilan seurakuntakeskus, Kärpänkuja 5,
050 549 7040
Kappalainen vs. Kärkkäinen Päivi
050 523 4149
Diakonia, Halonen Juha 050 549 7024

KELTINMÄKI
Keltinmäen kirkko, Keltinmäentie 10,
050 549 7037
Aluekappalainen, Pitkänen Eivor
050 590 0265
Aluesihteeri, Lehto Aira 050 340 9899
Diakonia
Leppäpuisto Suvi 050 549 7008
Kallio Heidi vs. 050 549 7032
Laitinen Ainoleena 050 549 7026
Lapsityönohjaaja, Yli-Suvanto Kirsti
050 340 0639
Kortepohjan seurakuntakeskus,
Isännäntie 4, 050 549 7038

KESKUSTA
Kaupunginkirkko 050 549 7043
Aluekappalainen, Wuolio Seppo
050 521 5415
Aluesihteeri, Tuomi Kaisa
040 535 0492
Diakonia
Pietiläinen Lea 050 549 7027
Lintulahti Elina 050 549 7006
Kaisa Toivanen 050 340 0665
Lapsityönohjaaja Kontinen Johanna
050 340 9895
Lohikosken seurakuntakeskus,
Katajatie 1, 050 549 7039
Kappalainen, Pirtala Tuija 050 521 5408
Diakonia, Pelkonen Auni 050 549 7001

KORPILAHTI
Korpilahden kirkko ja seurakuntatalo
Kirkonmäentie 1–3, 050 557 9008
Palvelupiste 050 557 9012
Hautausasiat, 040 162 3982
Aluekappalainen Haapakangas Marjut
050 557 9001
Diakonia, Lepoaho Kirsi
050 557 9003
Lapsityönohjaaja
Yli-Suvanto Kirsti 050 340 0639
Aluesihteeri Kaunisto Virpi
050 557 9012

KUOKKALA
Kuokkalan kirkko, Syöttäjänkatu 4,
050 549 7045
Aluekappalainen, Reukauf Kati vs.
050 521 5412.
Aluesihteeri, Saarikko Satu 050 408 8816
Diakonia
Heikkilä Päivi 050 549 7034
Ronkainen Marjo vs. 050 549 7007
Lapsityönohjaaja, Siitari Tanja
050 340 9887

PALOKKA
Palokan kirkko, Rovastintie 8,
040 560 9911
Aluekappalainen, Hautalahti Seppo vs.
040 560 9906
Aluesihteeri, Laakso Tuija/ Härköjärvi Esa
050 302 8300,
Diakonia
Romar Elina 040 560 9910
Itkonen Päivi 040 709 0142
Lapsityönohjaaja, Kivelä Marja-Terttu
040 560 9908

SÄYNÄTSALO
Säynätsalon kirkko, Saarnatie 1
050 340 9896
Säynätsalon pappila, Pappilantie 6
Aluekappalainen, Osmo Väätäinen
0500 545 611
Aluesihteeri, Lehto Aira 050 340 9899
Diakonia, Kiviranta Paula 050 598 0951
Lapsityönohjaaja Yli-Suvanto Kirsti
050 340 0639
Neulaskoti: Pihkatie 4, Keljonkangas
050 549 7046
Seurakuntapastori vs. Jurva Esa
050 400 0014
Diakonia, Fuchs Elina 050 549 7015

TIKKAKOSKI
Tikkakosken kirkko, Kirkkokatu 18
040 560 9917
Aluekappalainen, Vallipuro Risto
040 545 8720
Aluesihteeri, Laakso Tuija/Härköjärvi Esa
050 302 8300.
Diakonia, Jaakonaho Marja-Liisa
040 560 9916
Lapsityönohjaaja, Simpanen Eija
040 560 9914

VAAJAKOSKI
Vaajakosken kirkko , Kirkkotie 11,
040 560 9928
Aluekappalainen, Huttunen Hannu
050 521 5405
hannu.s.huttunen@evl.fi
Aluesihteeri, Syrjälä Leena 050 551 0440
Diakonia, Liimatainen Marja-Leena
040 560 9926
Lapsityönohjaaja vs. Palander Tarja
040 574 1706
Jyskän seurakuntakoti,
Asmalammentie 4, 040 560 9928
Kappalainen, Kauppinen Arto
040 560 9920
Diakonia Reingoldt Tero 040 560 9927

Iloisia värejä, lämpimiä sukkia. Huhtasuon alueseurakunnan diakoni Elina Vepsäläinen esittelee syksyn sukkasatoa, jota seurakuntalaiset ovat neuloneet joululahjoiksi. Jos sukkien ja lapasten neulominen kiinnostaa, lankoja voi hakea Huhtasuon kirkosta.

Kuusi neulojaa kadunkulmaa kohti

NAANTALIN MATKAILU teksti

Naantaliin vuonna 1443 perustetun birgittalaisluostarin nunnat opettivat naantalilaisille sukan neulomisen taidon, kantapäineen kaikkineen. Sukilla oli kysyntää Tukholmaa, Tallinnaa ja Pietaria myöten.

Kaupunginisät velvoittivat naantalilaisia neulomaan sukkia kaupungin eduksi. Kun kadunkulmiin alkoi kertyä kudontarinkejä, piti tehokkuutta parantaa. Niinpä neulojien määrä kadunkulmaa kohti rajattiin virallisella määräyksellä kuuteen, jotta työ ei olisi mennyt rupatteluksi. Sukkia neulottiin parhaimmillaan 25 000 paria vuodessa, ja neulojia kyseltiin opettajiksi ympäri Suomea.

Lankalahjoitus muuttuu sukiksi ja lapasiksi Huhtasuolla

Diakoni Elina Vepsäläisen työhuoneen pöytä on kukkuroillaan villasukkia. Niitä on tarkoitus jakaa Huhtasuon alueen diakonia-asiakkaille, kun pakkanen alkaa nipistellä varpaita.

KAARINA HEISKANEN
teksti ja kuva

Huhtasuolla neulotaan lahjoitussukkia. Kampanja sai alkunsa lankalahjoituksesta.

– Saimme lahjoituksena lankoja, ja aloin kysellä halukkaita neulojia, jotka voisivat valmistaa lahjalangoista lapasia ja sukkia, diakoni **Elina Vepsäläinen** kertoo.

Ja sukkia on tullutkin, vauvatöppösistä aikuisen miehen sukkiin.

– En edes tiedä, ketkä kaikki näitä ovat tehneet! Sunnuntaina messun jälkeen kirkolle oli jätetty sukkia, niitä tulee eri puolilta kaupunkia, sähköpostissa tulee kyselyitä, vieläkö neuleita tarvitaan.

– Vaikka sata sukkaa saa jouluun mennessä tulla, isoja ja pieniä. Lapasiakin kaivataan.

Lahjoituslankoja on vielä jäljellä, ja niitä voi käydä Huhtasuon kirkolta hakemassa, jos omat varastot ovat huvenneet.

Lämpöisille neuleille on tarvetta. Sukkia tullaan jakamaan Huhtasuon ruokailloissa ja diakoniapäivystyksissä kävijöille.

Vaan entä sukan kantapää – liikeneekö diakonilta neuvoa siihen?

– En osaa neuvoa, mutta voin ehkä löytää ihmisen, joka osaa. Ja onhan ohjeita netissäkin.

Huhtasuolainen **Vuokko Honkamäkikin** tarkisti sukan kantapään silmukkamäärät netistä, vaikka neulominen onkin äidinperintönä tuttua.

– Haluan osallistua mielekkääseen vapaaehtoistyöhön. Huhtasuolla asuu paljon pienituloisia lapsiperheitä, ja lupaan neuloa jouluun mennessä useampia sukkapareja varsinkin lapsille.

Honkamäki on Huhtasuon alueseurakunnan alueneuvoston jäsen. Moni muukin alueneuvoston jäsen osallistuu erilaisiin vapaaehtoistehtäviin, niin jumalanpalvelusavustajina kuin turvapaikanhakijoiden parissa Kangasvuoressa.

Huhtasuon alueseurakunnan diakonia on avustanut kuluvan vuoden aikana ihmisiä antamalla taloudellista apua yli 10 000 euroa.

– Diakoniapäivystyksessä voimme auttaa taloudellisesti pienillä summilla. Ensin tarkistamme yhdessä, että asiakas on saanut Kelan ja sosiaalitoimen avustukset, jotka kuuluvat hänelle. Lisäksi meille voi tulla keskustelemaan, jos on vaikeuksia, joiden kanssa elämiseen tarvitsee tukea ja kannattelua.

Diakoni tietää, että monen elämä on välillä niukoissa kantimissa.

– Saattaa olla, että kaapissa ei ole ollut kahteen viikkoon kunnon ruokaa, Elina Vepsäläinen sanoo.

Elämän leipä, joka toimii kirkon läheisyydessä, jakaa kaupasta saatua ruokaa. Myös diakoniatoimiston kaapissa on pieni hätäapu eli kauppojen lahjoittamia kuivaelintarvikkeita.

Diakonian vapaaehtoiset ovat tärkeitä Huhtasuolla. He osallistuvat erilaisiin tempauksiin kuten Yhteisvastuukeräykseen ja käyvät tervehtimässä yksin asuvia ikäihmisiä.

Huhtasuon ”brändi” ovat ruokaillat. Vapaaehtoiset ja kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvat valmistavat ruoan. Illat ovat keskiviikkoisin, ja niissä käy noin sata ruokailijaa. Ateria maksaa aikuiselta euron ja lapselta 50 senttiä.

– Iltojen ohjelmaan kuuluu hartaus ja laulut. Ihmiset tykkäävät olla siellä, he saavat sekä hengen ravintoa että oikeaa ruokaa.

Elämästä

Diakonia kutsui auttamaan muita

SIRPA KOIVISTO teksti ja kuva

Olen **Iina Neijonen**, 24-vuotias diakoniopiskelija. Opintoni ovat jo niin pitkällä, että uskon valmistuvani diakoni-lähetyssihteeriksi viimeistään ensi syksynä.

Diakoniksi opiskeleminen on ollut pitkän harkinnan tulos. Minulla on jo pohjalla sosionomin koulutus. Vasta sosionomikoulutuksen myötä minulle selvisi, että jos haluan työskennellä kirkon piirissä, voin kouluttautua diakoniksi.

Sosionomin opintoihin kuului harjoittelujakso, jonka suoritin Helsingin kansainvälisessä seurakunnassa maahanmuuttajien parissa. Siinä vaiheessa tiesin, että diakonia on minun juttuni.

Auttamistyö on ollut jo pitkään se, mitä haluan tehdä. Olen kasvanut tavallisessa luterilaisessa perheessä, jossa usko on ollut luontevasti läsnä. Olen käynyt lapsena jumalanpalveluksissa ja saanut kristillisen kasvatuksen. Uskosta on voinut kotona puhua aina avoimesti. Olen kasvanut uskossa, ja se on ollut paras mahdollinen lähtökohta elämääni.

Halu auttaa muita ihmisiä nousee kristillisestä perusajatuksesta, että kuten Kristus tuli palvelemaan ihmisiä, tulee meidänkin palvella toisiamme. Diakonia on minun tehtäväni, sillä jos tekisin jotakin muuta, se ei tuntuisi oikealta.

Suoritan parhaillaan diakoniaopintoihini kuuluvaa kymmenen viikon harjoittelujaksoa Jyväskylän seurakunnassa. Jakson aikana pääsen tutustumaan monipuolisesti diakoniatyön arkeen. Minusta diakonin työ on mielenkiintoista ja sitä voi tehdä niin monella tavalla.

Uskon, että kirkossa tehdään tulevaisuudessa entistä enemmän töitä maahanmuuttajien kanssa. Tässä suhteessa seurakuntien pitäisi olla entistä avoimempia ja vastaanottavaisempia. Diakoniatyössä näkyvät varmasti myös taloudelliset ongelmat pätkätöiden ja irtisanomisten lisääntyessä.

Olen kiinnostunut myös kansainvälisistä asioista. Kävin Suomen Lähetysseuran esilähetyskoulutuksen viime vuonna. Sain perehtyä kurssilla lähetykseen ja kansainvälisyyteen.

Iina Neijonen

Uskossa kasvaminen on ollut paras lähtökohta elämään, sanoo diakoni-lähetyssihteeriksi opiskeleva Iina Neijonen.